

ÉLETTÜNK

Ll. évf. 1. szám (51. Jg. Nr. 1.)

Az európai magyar katolikusok lapja

2019. január

IFJÚSÁGI VILÁGTALÁLKOZÓ PANAMÁBAN

Panamában rendezik meg 2019. január 22. és 27. között a 34. Ifjúsági Világtalálkozót, amelyen részt vesz Ferenc pápa is. A Szentatyá videóüzenetben fordult a találkozóra készülő fiatalokhoz, melyben arra szólít, hogy kövessék Mária példáját, nyissák meg szívüket Isten előtt, hogy meghallják, milyen küldetést szán nekik.

„Íme, az Úr szolgálója vagyok, legyen nekem a te igéd szerint” (Lk 1,38) – ez a mottója a 34. Ifjúsági Világtalálkozónak, amelyre most először videó formájában küldte el üzenetét Ferenc pápa. A döntést az indokolja, hogy a fiatalok előszeretettel kommunikálnak vizuális nyelven, amint erre a nemrég lezárult püspöki szinódus is rámutatott. A pápai üzenet lezárja a három máriás üzenetből álló ciklust, amelyek 2016-tól három éven át kísérték a fiatalokat a soron következő, panamai világtalálkozóig.

A Szentatyá a világ összes fiataljához szól – hívőkhöz és nem hívőkhöz egyaránt. Arra bátorítja őket, hogy fedezzék föl az ifjúkor értékeit. Elismeri szolgáltatásukat, és azt kéri, hogy ezt a magatartást ültessék gyakorlatba a keresztény tanítás szerint. A felebarát szolgálatába állni nem csupán azt jelenti, hogy cselekvésre készen állunk, hanem párbeszédre kell lépni Istennel, meghallgatni őt, ahogy Mária tette.

A Szűzanya meghallgatta, amit az angyal mondott neki, majd válaszolt. Ebből az Istennel való kapcsolatból a szív csöndjében fölfedezzük identitásunkat és azt a hivatást, amelyre az Úr hív minket. Ez kifejeződhet különböző formákban: a házasságban, az Istennek szentelt életben, a papságban – ezek mind-mind módok arra, hogy kövessük Jézust. A lényeg az, hogy fölfedezzük, mit vár tőlünk az Úr, és legyen bátorságunk igent mondani rá – buzdítja a panamai világtalálkozóra készülő fiatalokat a pápa.

*

A Szentatyá január 23. és 28. között tesz apostoli látogatást a közép-amerikai országban. Kiemelkedő eseménye lesz a találkozónak január 25-én a Via Crucis, másnap az imavirrasztás, majd 27-én a záró szentmise, amelyet a pápa mutat be.

„Íme, az Úr szolgálója vagyok, legyen nekem a te igéd szerint.” (Lk 1,38) Lukács evangéliumának idézetével kezdődik a 34. Ifjúsági Világtalálkozó hivatalos himnusza. José Domingo Ulloa Mendieta, Panama érseke a dal kapcsán hangsúlyozta: „Ez a himnusz kifejezi a küldetést, amelyre hivatást kaptunk mint tanítványok és misszionáriusok ebben a korszakban a Szűzanya példáját követve. Lelkesít bennünket, hogy a világ fiataljai elé tárhatjuk, hogy ezt dúdolva készüljenek örömmel, és hagyják, hogy Isten átalakítsa őket”. A himnusz Abdíel Jiménez, a Feltámadt Krisztus plébánia hitoktatója és szoltárosa komponálta San Miguelito településen. Számos liturgikus ének szerzője, különböző kórusok tagja, aki a Santa Maria La Antigua katolikus egyetem valóságos fakultásán diplomázott.

(Folytatás a 2. oldalon)

Isten Anyja, a Boldogságos Szűz Mária
(Ünnepe: január 1.)

A Boldogságos Szűz – akit nyelvünk nem egyszerűen szentnek, hanem Szentségesnek mond – a legnagyobb a szentek között, mert neki adatott az a kegyelem, hogy anyja lett a megtetsült Igének. Míg a szentek az Úr Krisztus teljességéből merítik az állapotukhoz szükséges kegyelmeket, addig a Boldogságos Szűz ugyanebből a Forrásból megkapott minden kegyelmet, amit teremtmény egyáltalán kaphat: ő a „kegyelemmel teljes”. Szűz anyasága öröktől fogva ott volt Isten megváltó tervében, s amikor elérkezett az idők teljessége, megtörtént az, ami a természet rendjében sem azelőtt, sem azóta nem fordult elő: anya lett a szűz és fia született: Jézus, a mi Megváltónk.

Az evangélium tanúsága szerint Mária jegyese volt már a Dávid házából való Józsefnek, amikor Isten elküldte hozzá Gábor angyalt a Megtestesülés örömhírével.

Az angyali üdvözlés után Mária sietve útra kelt, hogy meglátogassa Erzsébetet. Három hónapig maradt ott, majd visszatért Názáretbe.

József az álmában kapott angyali intés szerint magához vette őt, majd hamarosan útra keltek Betlehembe, hogy a népszámlálás császári parancsa szerint a származási helyükön írják össze őket. Miközben ott tartózkodtak, beteltek Mária napjai és megszülte a Fiút. Így teljesedett az Úr szava: a Megváltó Betlehemben, Dávid városában született.

Nyolc nap múlva körülmélték a Gyermekeket és miként Mária is, József is hallotta az angyaltól, Jézusnak nevezték el.

Amikor Jézus hat hetes lett, a törvény előírása szerint föl vitték Jeruzsálembe, ahol Mária a tisztulásáért, József az elsőszülött fiú megváltásáért áldozatot ajánlott fel. Mária ekkor hallotta Simeon ajkáról a jövendölést Fiáról és a maga sorsáról.

Az Úr megmutatta az ő üdvösségét, nemcsak a pásztoroknak, nemcsak Simeonnak és Annának, hanem a pogányságot képviselő napkeleti bölcseknek is, akik az ég jeleit figyelve látták meg a csillagot, mely elvezette őket Betlehembe, a házába, ahol megtalálták Máriát és a Gyermekeket.

(Folytatás a 2. oldalon)

Cserháti Ferenc

LÁSSUNK NEKI VÁLLVETVE

Az MKPK külföldi magyar lelkipásztori szolgálatért felelős püspökének 13. körlevele a külföldön élő magyar, illetve magyarul beszélő hívekhez és lelkipásztorokhoz, 2018 karácsonyán

Főtisztelendő Paptestvérek!
Kedves Magyar Testvéreim!

Az elmúlt évek során Ferenc pápa többször is buzdította a fiatalokat a szülők, a nagyszülők, az idősek, az elődök, a családi és szülőföldi hagyományok tiszteletére és megbecsülésére. Elmondta nekik, hogy egy olyan népek, amely nem tiszteli ősei örökségét, annak nincs jövője, mert elveszítette emlékezetét. Különösen arra bátorította a fiatalokat, hogy csak kérdezzék a szülőket, a nagyszülőket, az időseket, mert ők válaszolni fognak, és a gyökerekre irányítják a figyelmet. „Az öregek azok, akik elhozzák nekünk a történelmet, akik elhozzák a tanítást, a hitet, és örökök hagyják nekünk” – jelentette ki a Szentatyá és így folytatta: „Bennük, akárcsak a jó óborban, megvan a belső erő, hogy nemes örökséget hagyjanak ránk”

Az ősök tiszteletére és megbecsülésére mindig és mindenütt szükség van, de a külföldi magyarok körében még inkább, mert ez nemes örökségünk, édes anyanyelvünk és keresztény kultúránk megbecsülésének és tiszteletének is feltétele. Mindez 2017-ben, a magyar püspöki kar „ad limina” látogatása során is megerősítést nyert, amikor magam is beszámolhattam a Szentatyának a külföldi magyar lelkipásztori szolgálat helyzetéről és Ferenc pápa útmutatásait kértem. A Szentatyát röviden tájékoztattam a paphiányról, több külföldi magyar közösség el-

néptelenedéséről, a külföldi magyar templomok bezárásáról, a külföldi magyar közösségek tagságának gyakori és gyors változásáról, fluktuációjáról, és arról, hogy magyar papok hiányában, többfelé már nem magyar lelkipásztorok vezetnek a külföldi magyar egyházközösségeket. Ugyanakkor azt is kiemelttem, hogy ma is sok fiatal magyar tanuló, munkakereső és család érkezik külföldre, akiknek lelkipásztori gondozása sokfelé teljesen megoldatlan. Végül megkérdeztem a Szentatyát: Hogyan tovább? Mitévő legyek? Mit tegyünk?

A Szentatyá válaszolt és rögtön kijelentette: a népek közötti keveredés elkerülhetetlen – főleg a külföldre került migránsok körében. Aztán kifejezetten buzdított: a nehézségek között is „örizték az anyanyelvet”, a keresztény és kulturális hagyományokat, elsősorban a családban és a helyi közösségekben. Emlékezzetek az értékekre, a történelmre és azokra a dolgokra, amelyeket otthon megtanultunk. Az emlékezet segít legyőzni minden elfajult nevelési rendszert. Legyen bátorságotok tovább adni és ápolni őseitek hagyományát és keresztény örökségét – buzdított a Szentatyá. Példaként felidézte a Bibliából jól ismert, öreg Eleázár vértanúságát, aki „szép példát mutatott az ifjúságnak arra, hogyan kell tiszteletet érdemlő, szent törvényekért bátran és hőiesen halált halni”.

(Folytatás a 6. oldalon)

SYDNEY-BE ÉS CANBERRÁBA LÁTOGATOTT CSERHÁTI FERENC PÜSPÖK

Előző lapszámunkban beszámoltunk róla, hogy Cserháti Ferenc, a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott esztergom-budapesti segédpüspök megkezdte ausztráliai lelkipásztori látogatását. Az út folytatásaként november 8-án Sydney-ben élő magyarokkal találkozott, november 9-én pedig a canberrai magyar közösséget kereste fel.

Cserháti Ferenc püspököt Sydneyben Fráter Olivér konzul és Hollai Anna, a városban élő magyar katolikusok közösségének vezetője fogadta november 8-án.

A segédpüspök november 9-én, a lateráni bazilika felszentelésének ünnepén a Canberrában élő magyar katolikus közösséget látogatta meg, majd szentmisét celebrált a helyi Szent József-templomban. Cserháti Ferenc harmadik alkalommal látogatott Ausztrália fővárosába.

A szentmise kezdetén Laurence Foot OP, a canberrai magyarok lelkésze köszöntötte a külföldön élő magyarok püspökét és a vendégeket, köztük Mikola Istvánt, Magyarország ausztráliai nagykövétét, feleségét és a követség dolgozóit, valamint Szabó Gábor evangélikus lelkészt.

Cserháti Ferenc szentbeszédében Róma híres templomának, a Lateráni Keresztelő Szent János-bazilika felszentelésének évfordulójára emlékezett, de hangsúlyozta, hogy az ünnep középpontjában mégsem

ez a hatalmas, kőből épült műemlék-templom áll, hanem „az Isten építménye”, „az Isten temploma”, a nép, amelyet ez a templom befogad és jelképez.

Ebben a templomban az Isten lakik, az Úr lelke, Jézus Krisztus, akiből üdvösség árad minden emberre. Az Úr szentélyéből, az Egyházból fakadó áldás előmozdította a népek fejlődését, az emberi jogok tiszteletét, sok nép modernizációját, az emberi civilizációt és kultúrát.

(Folytatás a 3. oldalon)

Mary MacKillop szobránál Sydney-ben

AZ ÉV ELEJÉN

Hívó emberként tudjuk, hogy minden kegyelem. Életünkben számolunk Isten jelenlétével, gondoskodásával, érezzük irántunk való szeretetét, és szeretnénk megtalálni és teljesíteni azt a tervet is, amelyet ő rólunk elgondolt. A polgári év kezdetén a sok elhatározás mellett a hívó ember bizalommal tekint a jövőbe, mert tudja, hogy Isten, aki őt a létbe hívta, mellette áll, és segíti őt a kibontakozásban.

Minden nap és minden év ajándék az ember számára, a hívó viszont kegyelmi időnek és Isten különleges ajándékának éli meg életének a napjait, így az előtűnt hívó esztendő is. Már számol előre azzal a kegyelemmel, amelyet Isten megad mindenkinek, aki őt segítségül hívja, és így joggal reménykedhetünk abban, hogy nemcsak földi életünket tudjuk helyesen vezetni, hanem saját végső hivatásunkat is felismerjük, mely Krisztusban éri el a csúcspontját. Ő ugyanis az alfa és az ómega, a kezdet és a vég, és e két végpont között zajlik a világegyetem, és benne az emberiség története is. Fontos tudnunk, hogy az életünk nem céltalan, hanem egy beteljesedés felé tart. Mivel ha volt kezdete a világnak és benne az emberiségnek, akkor majd lesz egy vége is, mint az életünkben is, amikor – ahogy erről Pál apostol tanít – „Krisztus átadja majd Istennek, az Atyának az uralmat, hogy Isten legyen minden mindenben” (1Kor 15,24–28).

Ahhoz, hogy ez az isteni program megvalósuljon, Jézus az apostolait hívta meg a vele való együttműködésre, és Egyházat alapított, mely létében képviseli az ő ügyét, és tanúságot tesz az örök életről. Nem kevesebb tehát az Egyház feladata, minthogy Isten jelenlétét, az emberek iránti szeretetét és az ember rendeltetését feltárja, és mindenkire eljuttassa. Ez tehát az a belső program, amelyre mindenki hivatott, és a lelkiismeret mélyén meg is szólal az eligazító hang: „Tedd a jót, és kerüld a rosszat!” Ha az emberek erre figyelnének, máris jobb lenne a világ, mert a jó keresése Isten megtalálásában folytatódik.

Az évkezdést derűs és nyugalmas pillanataiban megérinthez bennünket az is-

teni kegyelem, mely gondolkodásra hív saját állapotunk felől. Természetesen az ember előtt nyitva áll az út arra, hogy megvalósítsa a legjobbat, de arra is, hogy önmagát és másokat is elpusztítson, így egyszerre mutatkozik a modern világ kényelmi eszközeinek a birtokában is hatalmasnak, de erőtlenné is. Sokszor a saját gyengeségünk is megtanít minket arra, hogy ne csak magunkra számítsunk, hanem arra az isteni gondviselésre is, amely titokzatos módon körülvesz minket.

Tanulnunk kell az emberiség történelméből, de még inkább az üdvösség történetéből. A tudományos és technikai fejlődés által az ember hatalma alá vetette a földet, de a saját végjai fölött mégsem tud uralkodni. A kitaruló lehetőségek és ugyanakkor személyiségének a korlátai mind azt mutatják, hogy választania kell. Milyen megnyugtató számunkra, hogy tudjuk, Isten – Fia megtestesülése által – már minket választott. Most a teremtménynek kell felismernie a Teremtőt, mégpedig úgy, ahogy a Boldogságos Szűz Mária kimondta az igent.

Az élet teljességét csak úgy tudjuk elérni, ha a jövőt nem Isten nélkül, hanem vele együtt képzeljük el. Nagy vigasz egy keresztény számára, hogy biztos az tudás, amelyet az Egyház nyújt neki az örök életről. Nem saját magának kell kitalálnia a jövőt, nem kell kísérleteznie bizonytalan lehetőségekkel, hanem egyre szélesebbre kell nyitnia értelmét és szívét Krisztus felé, akiben az emberi természet eljutott arra a teljességre, amelyre mi is meghívást kaptunk. Ha ezzel a gondolattal és megvalósítandó tervvel indulunk az előtűnt álló napoknak, heteknek és hónapoknak, akkor

Krisztus az Egyház méltó munkatársaivá tesz minket.

Az egyéni döntésnek, amely megsza- badul az önzés bélyegétől, a közösség felé kell haladnia, mert Isten nem külön-külön, hanem együtt akar üdvözíteni minket, és amíg vannak egyéni teljesítendő feladataink, addig az Egyház mint közösség is felszólítást kap, hogy legyen a hit és az evangélium terjesztésének munkása. Földi vagy világi hivatásunkon túlmenően, vagy épp azt megalapozva hívó kötelességünk részt venni az Egyház nagy missziójában, mellyel az emberek számára egyre jobban szeretné feltárni Isten közelségét, szeretetét és irgalmát. Ez azonban nem csak egy év programja, hanem egy egész életé, és voltaképpen az Egyház mindenkor feladata, hogy tagjaiban engedelmes és alkalmas eszköze lehessen Isten megnyilatkozásának.

A jövő év – mely nem más, mint Isten elgondolásának megvalósítása – előttünk áll, s mivel az Atya hűsége gyermekei iránt minden körülmény között megnyilvánul, ezért érezzük át az ő örömét, aki szüntelenül vár bennünket, hogy nála találjuk meg küldetésünk teljesítésének eszközeit.

Az év minden napján hívjuk segítségül Isten anyját, a Boldogságos Szűz Máriát is, akit a Szentlélek különleges kegyelemmel ruházott fel, hogy teljesíteni tudja azt a feladatot, amelyet Isten elvárt tőle. A szentek példája is sarkalljon bennünket az év folyamán, hogy együtt tudjunk működni a kapott kegyelemmel, bölcsen hagyatkozunk Isten gondviselő jóságára és szeretetére, és legyünk tevékenyek a legnagyobb műben, amely az emberek üdvösségére segítését jelenti. Így lesz teljes a mi örömünk is, mert a megkezdett év napjait nagyobb elkötelezettséggel tudjuk tartalommal megtölteni. Teljesül majd a számunkra oly ismerős kérés, amelyet Pál apostol fogalmazott meg az első keresztényeknek: „Urunk, Jézus Krisztus kegyelme, Isten szeretete és a Szentlélek közössége legyen mindnyájatokkal!” (2Kor 13,13)

Kránitz Mihály

IFJÚSÁGI...

(Folytatás az 1. oldalról)

A szöveg arra buzdítja a fiatalokat, hogy Szűz Mária példáját követve éljenek: „Legyetek olyanok, mint Mária, készek arra, hogy kilépjétek önmagatokból. Legyetek zarándok Egyház szeretettel, ti fiatalok, tanúságtevők és tanítványok, örömmel, hittel és hivatással”.

56 javaslat érkezett a döntőbizottsághoz, amely 12 tagú panamai zenészekből és szakemberekből áll. Először kiválasztották a három legjobb himnuszt. Ezt követően az Ifjúsági Világtalálkozó vezetője a Világiak, a család és az élet vatikáni díkaszteriumával együtt szavazott a győztesre.

A fatimai Szűzanya első és eredeti kegyesobrá, melyet a látnok Lúcia nővér beszámolója nyomán készítették, és amelyet 1947-ben Évora érseke megkoronázott, jelen lesz a 2019-es panamai ifjúsági világtalálkozón. 2000 óta most először indul újra útra a fatimai kegyesobor. A kegyhely igazgatósága ugyanis akkor úgy döntött, hogy a Szűzanya szobra maradjon a fatimai kegyhelyen, miután korábban a világ 64 országába elzarándokolt. Kivételt a jövő évi panamai ifjúsági világtalálkozó jelent. A fatimai Szűzanya szobra január 21-én érkezik Panamába, és január 29-ig marad ott. Ott-tartózkodása idején először a Lourdes-i Boldogságyon-plébánián őrzik, majd átviszik a Megbocsátás Parkjában fekvő szentségi kápolnába. A parkban lesz a január 23-i, szerdai nyitó szentmise. Szombaton és vasárnap jelen lesz a szobor a virrasztáson, és a január 27-i záró misén.

(Vatikáni Rádió)

ISTEN ANYJA...

(Folytatás az 1. oldalról)

E látogatás következménye lett a betlehemi gyermekgyilkosság, amelyben Heródes megölette a 2 év alatti fiúgyermeket Betlehemben és környékén (lásd december 28-án, Aprószentek ünnepén).

Józsefet azonban az Úr anyjala időben figyelmeztette: „Fogd a gyermeket és anyját, és menekülj Egyiptomba...”

Mikor pedig Heródes meghalt, a Szentcsalád visszaköltözött, de nem Betlehemben, hanem Názáretben telepedtek meg. Amikor Jézus 12 éves lett, szülei föl vitték magukkal Jeruzsálembe, ahol a Gyermekek elvesztés. Hosszasan keresték, mert nem tudták, hogy Jézus „Atyja dolgaiban van”, végül megtalálták a templomban. Hazatért Máriával és Józseffel Názáretbe és engedelmes volt nekik.

Ezután eltelt közel 20 év imádságban, munkában, s közben Jézus felnőtt. József halála után Mária Jézussal együtt leköltözött Kafarnaumba, s egy ideig úgy ismerték őket mint a názáreti ácsot és özvegy anyját. Amikor pedig Jézus 30 éves lett, s elhangzott az Úr szava János felett, aki hirdetni kezdte a bűnbánat keresztességét (lásd június 24-én), Jézus elbúcsúzott Máriától és megkezdte nyilvános működését. Az evangélisták, amikor nyilvánvalóan Jézus Krisztusról írnak, Mária jelenlétét is tapasztalják és érzékelik: Mária ott van az első csodánál: a kánaai menyegzőn; az emberek tudnak róla: „Boldog a méh...”; a háttérben kíséri Jézust: „...anyád és roknaid beszélni akarnak veled...”; ott van a kereszt alatt, ahol az Egyháznak is anyja lett; ott van a pünkösdi várásában; ő a Napba öltözött asszony (Jel 12), kinek menny-

bevétele a bűn és a halál fölötti győzelem teljessége (lásd augusztus 15-én).

A Szentséges Szűz Mária mindezen kiváltságával és nagyszerűségével példaképünk és reménységünk. Példaképünk a hitben, reménységünk abban, hogy ami vele történt, az velünk is – az Egyházzal és az Egyház minden tagjával – megtörténik: részünk lehet a bűn és a halál fölötti teljes győzelemben.

Az Egyház tanításában négy dogma szól Isten Anyjáról, azaz aki üdvözülni akar, annak ezt a négy alapigazságot el kell fogadnia Máriáról:

1. Mária Theotokosz, mondják a görögök, Mater Dei, mondják a latinok, Isten Anyja, mondjuk magyarul a dogmát, amit az Efezusi Zsinat 431-ben fogalmazott meg. Minden, amit Máriáról hiszünk és hirdetünk, e misztériumban gyökerezik. Ezt ünnepezzük ma, január elsején.

2. Mária szűzen foganta és szülte Szent Fiát, szüzessége örökre megmaradt. Már az apostoli hitvallás mondja: „Születék szűz Máriától”.

3. Mária szeplőtelenül fogantatott, azaz az eredeti bűn nem érintette őt. E dogmát 1854-ben hirdette ki IX. Pius pápa. Mária szeplőtelen fogantatásának ünnepe december 8-a.

4. Halála után Mária föl vittetett a mennybe, anélkül, hogy teste romlást látott volna. 1950-ben hirdette ki ennek dogmáját XII. Pius pápa. Ünnepe Nagybaldogasszony napja, augusztus 15-e.

Így az Egyház egyetlen más szentről sem beszél. Mindezzel együtt Mária, a Boldogságos Szűz valóságos ember, akitnek története, sorsa, életrajza, élete van. Élete, amely teljesen Istenből ered, Őerte van, és Őbenne van.

(Szentek élete)

IMASZÁNDÉK

Januárra

A fiatalokért: Imádkozzunk a fiatalokért, különösen a latin-amerikaiakért, hogy Mária példáját követve és az Úr hívására válaszolva hirdessék az Evangélium örömét a világnak.

„Neveden szólítottalak.” (Iz 43,1) Isten neveden szólított: ez az első ok arra, hogy ne félj. Az angyal, Isten követeként, nevével szólította Máriát. Istennek van hatalma arra, hogy minden dolognak és mindenkinek nevet adjon. A teremtmény minden teremtménynek nevet adván, adta meg a létezését. A név mutatja minden teremtmény egyedülálló, egyéni lényegét. Ezt a benső lényegét csak az Isten ismeri igazán. A névadás isteni kiváltságát Isten pedig megosztotta az emberrel is, amikor azt parancsolta Ádámnak, hogy adjon nevet az állatoknak, a madaraknak, és saját leszármazottjainak (Ter 2,19–21; 4,1). A Bibliának ezt a mély meglátását számos egyéb nép is osztja: felismerik a névben az élet mélységes misztériumát és létértelmét.

Amikor Isten valakit nevével szólít, ezzel kinyilvánítja neki az illető hivatását: meghívja a szentségre és kiteljesedésre, mely által az ember egységével ajándékká lesz mások számára. Amikor pedig Isten ki akarja tágítani az illető életének perspektíváját, akkor új nevet ad neki, ahogy Jézus a Péter nevet adta Simonnak. Ebből származik az az egyházi szokás, hogy sok szerzetesrendnél új nevet adnak a belépőknek, és ezzel jelzik új önazonosságát és küldetését. Minthogy az Isten hívása egyedi és személyes, ezért bátran ki kell szabadítanunk magunkat a szokásos mintákhoz való alkalmazkodás kényszeréből. Így lehetünk igazán hiteles és helyettesíthetetlen ajándék Isten, az Egyház és mindenki számára.

Kedves fiatalok! Az, hogy Isten nevéteken szólít benneteket, azt mutatja, hogy Isten szemében nagy a ti méltóságotok és hogy Isten szeret titeket. Nagy értékűek vagytok és méltóak vagytok arra, hogy tiszteljenek és szeressenek titeket. Fogadjátok örömmel ezt a párbeszédet, melyet Isten kezdeményez veletek.

Abból a meggyőződésből, hogy velünk van Isten kegyelme, születik a bátorság, hogy tegyük azt, amit Isten kért és most kér tőlünk, életünk minden terén. Felbátorít arra, hogy magunkévá tegyük azt a hivatást, amelyet Isten mutat meg nekünk, és éljük teljes egészében hitünket, anélkül, hogy azt rejtegetnénk vagy csökkentenénk.

Amikor megnyitunk Isten kegyelme számára, a lehetetlen is valósággá lesz. „Ha Isten velünk, ki ellenünk?” (Róm 8,31) Isten kegyelme megérinti életünk mostani pillanatát. Elfogad titeket olyanoknak, amilyenek vagytok, mindenféle félelmetekkel és korlátjaitokkal. Ugyanakkor azonban kinyilvánítja nagyszerű terveit. Nektek, fiataloknak tudnotok kell, hogy valaki igazán bízik bennetek. Higgyétek el, hogy a pápa bízik bennetek, és hogy az Egyház bízik bennetek. Tehát bízzatok ti is az Egyházban!

A fiatal Szűz Mária Isten nagyon fontos feladatot bízott, azért mert Mária fiatal volt. Nektek fiataloknak van erőtök, mert életetek olyan szakaszt éltek, amely nem szenved energiahiányban. Használjátok fel ezt az erőt, ezt az energiát arra, hogy jobbá tegyétek a világot. Kezdjétek közvetlen környezetetekkel. Én azt kívánom, hogy fontos, felelősségteljes feladatokat bízzanak rátok az Egyházban. Bátran nyissanak helyeket erre számotokra. És legyetek felkészülve e feladatok teljesítésére.

Kérlek, hogy kövessétek Mária szemlélődő szeretetét, ezt a gondoskodó, dinamikus és konkrét szeretetet. Ez a szeretet bátor, és teljes odaadással törekszik.

(Folytatás a 4. oldalon)

SYDNEY-BE ÉS CANBERRÁBA LÁTOGATOTT CSERHÁTI FERENC PÜSPÖK

(Folytatás az 1. oldalról)

Aki éber szemmel pillant a történelemre, az felfedezheti, hogy ott, ahová ez a krisztusi folyamat eljut, megszűnik a föld mérgezett volta, nőnek a gyümölcsöző fák; ott igazi élet fakad a szeretet forrásából – mondta Cserháti Ferenc püspök.

A mai ünnep meddő külsőség lenne, hacsak az Egyház egyik híres római templomának felszentelésére emlékeztetne, és közben megfedkezzenk arról, hogy az ünnep középpontjában mi állunk, akik az Isten templomát alkotjuk. A mai ünnep akkor éri el igazi értelmét, ha felismerjük, hogy mi vagyunk az Egyház építőelemei, oszlopoi és tartópillérei, és ezért minden erőnkkel kell vetnünk Isten országának építésében és Krisztus Urunk művének folytatásában – biztatott a segédpüspök.

A délután folyamán Cserháti Ferenc püspök Penrose Parkban felkereste az Irgalmas Szűzanya kegyhelyét, ahol mintegy negyvenöt nemzet épített kápolnát magának, köztük az ausztráliai magyarok is. A magyar kápolnát Kada Lajos érsek áldotta meg a kereszténység kétezeredik és a magyar államalapítás ezredeik évfordulóján. A kegyhelyen Cserháti püspök az Irgalmas Szűzanya pártfogását kérte a sydney-i magyar közösség lelkipásztori ellátásának megoldásáért, valamint imádkozott a külföldi magyarokért és egész népünkért.

*

Cserháti Ferenc püspök ausztráliai lelkipásztori útja során november 10. és 13. között a sydney-i magyar közösséggel ünnepelt.

Cserháti Ferenc püspök elsőként a Sydney egyik külvárosában, Ashfieldben található Mindszenty Otthonban mutatott be szentmisét a Szent Erzsébet Karitás Társaság vezetősége körében és a katolikus családok közösségében. A karitásotthon maga Mindszenty József áldotta meg 1974-ben. A szentmise kezdetén Gerecs Károly, a társaság elnöke

köszöntötte a püspököt és a híveket, kifejezve örömét, hogy a püspök immár harmadik alkalommal látogatja meg a Sydney-ben élő magyarokat. A szentmisét követően ünnepi fogadást és szeretetvendégséget tartottak a karitásotthonban, a „családi est” keretében, kulturális programmal egybekötve.

A sydney-i látogatás csúcspontjaként, az évközi 32. vasárnap megünneplésére a Szent Erzsébet Otthonban gyűltek össze a helyi magyarok. Cserháti Ferencet Hollai Anna, a Sydney-ben élő magyar katolikusok egyházközségének vezetője köszöntötte. A szentmisén koncelebrált az Ausztráliában született Szondi Jenő, a Szent Erzsébet Otthon lelkésze.

Szentbeszédében a püspök a két bibliai szegény, a sareptai és a jeruzsálemi özvegyasszony őszinte vallásosságáról és az írástudók, a vallási vezetők színlelt, farizeusi magatartásáról elmélkedett a napi szentírási olvasmányok alapján. Kiemelte, hogy Jézus tanítása mindig általános érvényű, és mindenkinek szól. Jézus kritikája korának vallási vezetőiről ma is lelkiismeret-vizsgálatra szólítja az igehirdetőket, a nevelőket, a tanítókat épp úgy, mint az Egyház minden tagját. Az őszinte vallásosság mindenkit egyformán kötelez.

Ma jóleső érzés tölt el minket, hogy Jézus elítélte a képmutató farizeusokat, és felmagasztalta az Istenre hagyatkozó szegény özvegyet – folytatta Cserháti püspök. – A mai képmutatók beazonosításával sem lehet különösebb gondunk, rögtön másokra, a mai tanítóokra, az egyházi vezetőkre és a nevelőkre gondolunk, és hamar megfedkezünk arról, hogy akár saját magunk is a színlelt írástudók, farizeusok közé tarthatunk. Vagy talán mi magunk mentesek lennénk a farizeusokra jellemző magatartásformáktól: a hiúság, az anyagiasság, a külsőséges vallásosság kísértéseitől? Vagy talán nem fenyeget minket is a veszély, hogy a vallásosságot színlelt írástudók és farizeusok szintjére süllyedünk? – figyelmeztetett a szónok. – A szegény özvegy magatartása megkérdőjelezi „igaz-

nak” vélt jámborságunk, imánk, istentiszteletünk, olykor még szeretetszolgálatunk őszinteségét is. Őszinte vallásosságunk felülvizsgálatra serkent.

Krisztus evangéliumi tanítása őszinte és igaz vallásosságot kíván, amint ezt Jézus sürgette – hangsúlyozta Cserháti Ferenc, majd a szentmise végén átadta az Ausztráliában élő magyar hívek számára Erdő Péter bíboros meghívását a 2020-ban Budapesten megrendezendő Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra.

Laurence Foot OP köszöntötte a külföldön élő magyarok püspökét

A szentmisét követően a Délvidéki Magyarok Szövetségének házában rendezték meg az úgynevezett „katolikus ebédet”. Évente egy alkalommal itt gyűlnek össze a Sydney-ben élő katolikus magyar hívek, hogy közösségi és kulturális programokkal ünnepeljék meg egyggyé tartozásukat, és ily módon is megélik a közösség megtartó erejét. Cserháti püspök ünnepi beszédében ezt a küldetést bízta az Ausztráliában élő magyarokra: tartsák meg a hitet, erényes élettel szolgáljanak, és tartsanak össze – így szerezzenek maguknak jó hírnevet. „Bárcsak ujjal mutogatnának rátok is, mint az öskeresztényekre: »Nézzetek, ezek a sydney-i magyarok mennyire szeretik egymást!«” – fogalmazott a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott esztergom-budapesti segédpüspök, aki a nap

során sokakkal találkozott személyesen, és hosszasan beszélgetett a hívekkel.

November 12-én Cserháti Ferenc Mary MacKillop, az első ausztrál szent és rendalapító Észak-Sydney-ben található sírjához zarándokolt. Az emlékére létrehozott zarándokközpontot és múzeumot a szent által alapított Szent József-rend nővérei vezetik. Mary MacKillop a 19. század második felében a szegények és elnyomottak szolgálatának szentelte életét, II. János Pál pápa avatta boldoggá 1995-ben, a 2008-as ifjúsági világtalálkozó alkalmával XVI. Benedek pápa is imádkozott a sírjánál, majd 2010 októberében szentté avatta Rómában, a Szent Péter téren.

Másnap Cserháti püspök Vincent Long OFM parramattai püspökkel találkozott, majd Anthony Fisher OP érsekkel, Sydney főpásztorával a helyi magyarok lelkipásztori ellátásáról tárgyalt.

A látogatás utolsó napján a püspök a Szent Erzsébet Otthon lakói számára celebrált szentmisét, melynek során ünnepélyesen kiszolgáltatta a betegek szentségét az intézmény mintegy ötven lakójának.

Ebben a szentmisében a szentségi jelek által találkozunk az üdvözítő és szabadító Istennel, elesett emberi természetünk legkiválóbb és legfőbb orvosával, a betegek igazi gyógyítójával, az orvosok orvosával, aki az örök élet reményében minden embert elvezet a testi-lelki gyengeségekből és betegségekből a teljesen egészséges életre, Krisztussal – fogalmazott Cserháti Ferenc. Elmondta azt is, hogy a pap kézrátétele által Jézus teszi ránk a kezét, ad új reményt és új életerőt. Ez a papi kézrátétel a betegek szentségével Isten erejét közvetíti a gyenge és esendő ember számára. Az olajjal való megkenés szertartása pedig egy olyan gesztus, „nonverbális kommunikáció”, amely Isten közelségét jelzi és közvetíti.

A püspök találkozott a református egyház helyi vezetőjével, Péterfy Kund lelkésszel és a sydney-i magyar konzullal, Fráter Olivérrel is.

Reményi Tamás

KÉZMŰVESSÉGEK HÁZA NYÍLT DOBRONAKON

A muravidéki magyarság új kulturális központja a hagyományörzés helye lesz

A muravidéki magyarok a trianoni békeszerződést követően Jugoszlávia területén éltek; 1991 óta Szlovénia lakosai. Többségük Muravidék történelmi régióban, két nagy tömbben él: az őrsei magyarok az első világháború előtt Vas vármegyéhez, a Lendva-vidékiek pedig Zala vármegyéhez tartoztak. Muravidéken a 2002-es népszámláláskor 6243 fő vallotta magát magyar nemzetiségűnek, 7713 fő pedig a magyart jelölte meg anyanyelvűként. Nagyrészüket (83,5 százalék, 5212 fő) öt muravidéki, nemzeti-szerűleg vegyesen lakott településen: Hodos, Alsómarác, Sal, Lendva és Dobronak községközpontban, illetve a közigazgatásilag ezekhez tartozó falvakban él.

A mintegy ezer lélekszámú, főleg magyarok lakta Dobronak Muravidék közepén, Lendvától tizenhárom, Muraszombattól húsz kilométerre fekszik. A községtől három kilométerre északnyugatra található a gyógyító energiákkal rendelkező Bakonaki-tó, és ugyancsak Dobronakon találjuk Közép-Európa egyetlen orchideafarmját is.

A dobronakiak húszéves álma valósult meg, amikor a helyi magyar önkormányzat 2017. április elején lerakta a Kézművességek Háza alapkövét, 2018. október 10-én pedig ünnepélyesen átadta az igényesen kialakított és berendezett épületet. A beruházás értéke 262 ezer euró volt, melynek 80 százalékát a magyar állam biztosította a Bethlen Gábor Alap pályázatainak keresztül. A szlovén állam a nemzetiségi gazdasági alapról 48 ezer, Dobronak Község pedig hatezer

euróval járult hozzá a megvalósításhoz. „A magyar kormány szívesen támogatta ezt a beruházást, hiszen a dobronaki Kézművességek Háza, amellyel, hogy a hagyományörzés helye, olyan közösségi térnek a megteremtését is jelenti, amely a következő évtizedekben összefogja a Dobronakon és a környező településen élőket. Vagyis nemcsak a mi korunknak, hanem a jövőnek is építettük” – hangsúlyozta a megnyitón Potápi Árpád János nemzetpolitikaiért felelős államtitkár. Hozzátette: a létesítmény a nemzetpolitika céljaival összhangban a magyar identitás erősítését, a külhoni magyar családok támogatását és a szülőföldön boldogulás segítését szolgálja.

A Kézművességek Házának célja a muravidéki magyarság kulturális értékeinek megőrzése, népi mesterségeinek, gazdag kézművességei fortélyainak fellelőzése, a mézeskalács-készítés, fazekasság, kosárfonás, tojásfestés, csuhából készült tárgyak megismertetése, a tudás továbbadása, képzés és fejlesztés, valamint egy kézművesiskola létrehozása. Mindez a térség turisztikai fejlődését is elősegíti – emelte ki a megnyitón Car Anna, a Dobronak Községi Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség Tanácsának (DKMÖNK) elnöke. Elismerően szólt az új létesítményről Horváth Ferenc szlovéniai magyar nemzetiségi országgyűlési képviselő, a Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség (MMÖNK) elnöke, a szlovén Gazdaságfejlesztési és Technológiai Minisztérium képviselőjében Gregor Čer-

noga, a projekt felelőse és Kardinar Marjan, Dobronak polgármestere. Az épületet a dobronaki Szent Jakab-plébánia lelkipásztora, Štihec Simon áldotta meg. Az avatóünnepség műsorát a közönség a Dobronaki Nótázók és a helyi kétnyelvű általános iskola tanulói előadásában láthatta.

A Kézművességek Háza 2018 novemberétől várja a látogatókat. A házban kézműves termékeket készítenek és árúsitnak, bemutatókat, műhelymunkákat, kiállításokat, vásárokat, szakmai előadásokat szerveznek. A fiataloknak nyári táborok, az iskoláknak technikai napok megszervezését kínálják. A kézművesház programvezetője Berden Ana.

Nyitólőadás a Kézművességek Házában

Egészen megtelt vendégekkel a dobronaki Kézművességek Háza 2018. november 26-án: erre az estére hívta első ízben előadásra az érdeklődőket a helyi magyar közösség. A meghívást nagy számban elfogadók a budapesti ERGO – Európai Regionális Szervezet és a Dobronak Községi Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség szervezésében a Külhoni Magyar Családok Évéhez kapcsolódóan hallhattak pódiumbeszélgetést a kötődés témaköréről. A *Kötődés – az éltető erő* című rendezvény fővédnöke Horváth Ferenc szlovéniai magyar parlamenti képviselő, a MMÖNK elnöke volt, a megjelenteket is ő köszöntötte, Car Anna, a DKMÖNK Tanácsának elnöke mellett. Az est Andrejek Györfi Ju-

dit muraszombati evangélikus lelkész és templomi együttesének zenés műsorszámával indult, majd kezdetét vette az e sorok írója által moderált eszmecsere. A pódiumbeszélgetés négy résztvevője – Ékes Ilona, az ERGO elnöke, Koós Judit ifjúsági bűnmegelőzési tanácsadó, áldozatvédelmi referens, Piritiné Szabó Judit, a Nemzetpolitikai Államtitkárság főosztályvezetője és Vida Törnar Judit, a Muravidéki Pedagógus Egyesület elnöke – kifejtette: önazonosságunkat, lelki egyensúlyunkat a gyökereinkhez, családkhoz, szülőföldünkhöz, értékeinkhez, hitünkhöz való kötődésünk határozza meg és ebben óriási szerepe van a nevelítésünknek. Ugyancsak döntő felelősséggel bír e tekintetben a politika, az oktatás, a média, amely Magyarországon igen, Nyugat-Európában azonban kevésbé áll a helyzet magaslatán, ezért látunk annyi identitásválsággal és pszichés zavarokkal küzdő embert arrafelé – hangzott el a fórumon.

Csodálatos befejezése volt az estnek az öttagú muraszombati templomi zenekar záró ének-zenei műsorszámával, majd Andrejek Györfi Judit evangélikus lelkész áldáskérése a magyar, köztük a külhoni magyar családokra. A szeretetvendégség mellett folytatott kötetlen beszélgetésről a Kézművességek Házából a teremben kiállított kézműves termékek elragadó látványa révén a jelenlévők bizonyára valamennyien magukkal vitték a hagyományainkhoz, népi művészetünkhöz fűződő kötődésük megerősödését is.

Varga Gabriella

Gyerekeknek

SZIGET

Még a legzsúfoltabb, legzajosabb nagyvárosokban is van egy-egy park, egy nyugodt „sziget”, ahol az emberek félrehúzódhatnak a mindennapok monoton körforgásából, és – akár csak néhány percre – élvezhetik a csendet és a nyugalmat. Ilyen Londonban a Hyde Park, New Yorkban pedig a Central Park. Vagy éppen Budapesten a Margit-sziget.

Szép időben a sziget tele van emberekkel: nézelődő turisták, sportoló fiatalok, játszótéren zibongó gyerekek töltik meg élettel. Sokan felkeresik az uszodát, a szabadtéri színpadot, a kis állatparkot vagy éppen zenélő szökőkutat. Ilyenkor télen kevesebb a látogató, pedig érdemes egy nagy sétát tenni, ekkor is tartogat meglepetéseket a Margit-sziget. A minap, amikor egy kicsit enyhült a kora téli zord időjárás, a sziget felé vettem az irányt. Jól ismerem valamennyi zegzugát, ezért rögtön feltűnt egy változás: új szobrot fedeztem fel az egykori domonkos kolostor romjainál. A szobor Árpád-házi Szent Margitot ábrázolja, akit ebben a hónapban, január 18-án ünnepel Egyházunk.

Nem véletlen, hogy miért éppen itt kapott új szobrot a szent életű királylány. Maga a sziget is róla kapta a nevét, hiszen IV. Béla királyunk leánya itt élt, a

Szent Margit új szobra a budapesti Margit-szigeten (Fotó: MTI)

domonkos apácák kolostorában. Itt is halt meg 1270-ben, mindössze huszonnyolc esztendősen. Halála után a legendák szerint sok csodás esemény, gyógyulás történt. Sírhelyét – mely most is látható a kolostorromoknál – betegek tömege kereste fel, és imádkozott Margit közbenjárásáért.

IV. László király is életveszélyes lázból épült fel, midőn Margit segítségével esedezett. A király szinte azonnal jobban lett. Az Árpád-ház más tagjai is Margithoz fordultak bajaikban. Az uralkodó dinasztián kívül rengeteg szegény is felkereste Margit sírhelyét. Vak koldusok, süketek, bénák, leprások egész sora gyógyult meg a szent helyen. A legérdekesebb történetek szerint Margit könyörgésére még a halottak is feltámadtak. Margit saját halálát is előre megérezte. Az egyik szerzetes siratásánál megmondta a rend főnökösszonyának, hogy ő lesz a kolostor következő halottja. Így is lett: nem sokkal később megbetegedett és távozott az élők sorából.

A kolostor már réges-rég lakatlan, az évszázadok során csak a romjai maradtak fenn. Ha Budapesten jársz, tegyél egy sétát a szigeten: meglevenedik előtéd az évezredek magyar történelem!

Kovács Péter

AZ OMLADOZÓ HÁZ...

A múlt héten Stuttgartban egy lelakott, omladozóféltben lévő ház előtt vitt el az utam. Mivel látványa szíven ütött, meg kellett állnom. Miután alaposan megnéztem, azt kérdeztem tőle: „Mi az benned, amit mások nem látnak? Miért álltam meg előtted?”

A ház barátságosan azt felelte: „A belső kincseim!”

„És melyek a te belső kincseid?” – kérdeztem csodálkozva.

A ház kisvártatva azt válaszolta: „A melegség, a védettség és a biztonság.” Majd lehunyta nagy, betört ablakszerkezeit...

Akkor döbbsenem rá, hogy nem csak az ő, hanem az én belső kincseimről is beszél.

Akkor értettem meg, hogy a külsőm, a külsőnk mögött értékes kincsek rejlenek, olyan drágakövek, amelyek másoknak – ha felfedezik – melegséget, védettséget és biztonságot adhatnak.

Akkor értettem meg, hogy mások számára én is olyan lehetek, mint egy otthon. Milyen boldog voltam utána, hogy megálltam az omladozó ház előtt.

Belső otthonomra hívta fel a figyelmemet, és azokra a kincsekre, amelyek bennem szunnyadnak.

És ami talán még fontosabb: rányitotta a szememet arra, hogy a mellettem élő embertársaknak is ugyanilyen kincsekkel teli otthonuk van...

Látogassuk meg egymást – otthon!

Tempfli Imre

IMASZÁNDÉK

(Folytatás a 2. oldalról)

Az ilyen máriás szeretettől áthatva az Egyház állandóan előre halad, túllép saját határain, hogy kiárazza a kegyelmet. Ha igazán hagyjuk, hogy Mária példája megihlessen bennünket, akkor hitelesen fogjuk szeretni, mindennél jobban, és saját magunknál is jobban Istent és azokat, akik osztoznak mindennapi életünkben. Ilyenkor azokat is szeretni fogjuk, akik magukban véve alig szerethetők. Az ilyen szeretet lesz szolgálattá és odaadássá, mégpedig főképpen a leggyengébbek és legszegényebbek iránt. Ez a szeretet átalakít és örömmel tölt el minket.

Befejezésül szeretném idézni Szent Bernát szép szavait az Angyali Üdvözlőről szóló beszédéből: „Szent Szűz! Hallottad, hogy méhedben fogsz és fűt fogsz szülni; hallottad, hogy nem férfiú-

tól, hanem a Szentlélek csodája által. Várja az angyal a választ. Mi is várjuk tőled, Úrnőnk, az irgalom szavát. A te rövidke válaszodban ott van összesűrítve ujjá éledésünk reménye. Eléd borulva válaszodra vár az egész világ. Felelj gyorsan, Szent Szűz!”

Kedves fiatalok! Az Úr, az Egyház és az egész világ vár választotokra, arra a személyes meghívásra, melyet mind-egyiktek ebben az életben részesedik. Az Ifjúsági Világnap közeledtével felhívlak benneteket, hogy készüljétek azoknak örömeivel és lelkesedésével erre a találkozóra, akik részt kívánnak venni ebben a nagy vállalkozásban. Az Ifjúsági Világnap lelkes fiatalok számára van. Nem azok számára, akik csak kényelmüket keresik, és visszahúzódnak minden nehézség megjelenésekor. Elfogadjátok ezt a felhívást!

Ferenc pápa felhívása a 33. Ifjúsági Világnapra, 2018. február 18

Nemeshegyi Péter SJ

2019 A KÜLHONI MAGYAR GYERMEKEK ÉVE

A Magyar Állandó Értekezlet (MÁÉRT) 2018. november 16-án tartott, XVII. plenáris ülésének döntése alapján 2019 a külhoni magyar gyermekek éve lesz. Mint ismeretes, a Nemzetpolitikai Államtitkárság nyolcadik esztendeje koordinál tematikus éveket: 2012 a külhoni magyar óvodák éve, 2013 a külhoni magyar kisiskolások éve, 2014 a külhoni magyar felsősök éve, 2015 a külhoni magyar szakképzés éve, 2016 a külhoni magyar fiatal vállalkozók éve, 2017 a külhoni magyar családi vállalkozások éve és 2018 a külhoni magyar családok éve volt.

A 2019. január 1-jén induló külhoni magyar gyermekek évének programjaira egymilliárd forint áll rendelkezésre; a forrás nagy része pályázati keret lesz, a tervek szerint mintegy húsz százalékából táborokat, iskolai rendezvényeket támogatnak majd. Az egyes programok kidolgozása lapzártánk idején történik.

A MÁÉRT ülése után Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes és Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár arról tájékoztatta a sajtót, hogy Magyarország Kormányja az identitás-megőrző programokra jutó forrásokat 2010 óta megtízszerezte, és nagy siker a gazdaságfejlesztés is, amire ötvenmilliárdot költöttek. A magyar kormány 33 ezer külhoni magyar vállalkozás fejlesztésében vett részt. A nemzeti jelentőségű

intézmények száma, melyekről a MÁÉRT dönt, 270. A Szülőföldön magyarul program keretében 230 ezer magyar iskolába járó gyermeket támogatnak. A juttatás összege évi 22 400 forint, amelyet a Rákóczi Szövetség 10 ezer forinttal egészít ki. Az óvodafejlesztési program részeként több mint 700 óvoda épül vagy újul meg. A Körösi Csoma Sándor Program keretében 140 ösztöndíjas tevékenykedik a nyugati diaszpórában, a Petőfi Sándor Programon keresztül pedig 73 ösztöndíjas teljesít szolgálatot a Kárpát-medencei szórónyerületeken. A Határtalanul programra 6 milliárd forintot biztosítanak, hogy ne legyen olyan magyar diák, aki iskolai éve alatt nem járt külhoni magyar területen. Azt is finanszírozzák, ha külhoniak érkeznek Magyarországra.

A Magyar Állandó Értekezlet résztvevői zárónyilatkozatba foglalták azt is, hogy a kárpátaljai magyarság mellett Magyarország, a magyar kormány és az összes külhoni régió kiáll. A magyar diplomácia minden, Ukrajnát érintő NATO- és uniós eseményt megakadályoz, amíg az ott élő magyarokat sújtó jogsértések folytatódnak. A kárpátaljai magyar orvosok, ápolók, tanárok, lelkesek támogatását ugyanakkor megduplázzák, az éves összeg 500 ezer forint lesz.

(vg)

TOVÁBB NŐ A KERESZTÉNYÜLDÖZÉS A VILÁGON

A világ 38 országában üldözik vagy diszkriminálják a keresztényeket és más vallási kisebbségeket – derül ki a Szükséget Szenvető Egyház pápai jogú segélyszerv legújabb jelentéséből, melyet november 22-én mutattak be Rómában.

Minden hetedik keresztény olyan országban él a világon, ahol üldözésnek van kitéve, összlétszámuk megközelíti a 300 milliót. A Szükséget Szenvető Egyház pápai jogú segélyszerv ezeket a megdöbbentő adatokat tette közzé 14. jelentésében, melyet Rómában, a szentszéki olasz nagykövetségen mutattak be az újságíróknak. A jelentés két éves periódust vizsgált 2016 júniusa és 2018 júniusa között, mely egyértelműen a vallásszabadság megsértésének emelkedését mutatja sok országban.

Összesen 38 olyan országot emel ki a jelentés, ahol súlyosan vagy szélsőségesen megsértik a vallásszabadságot. 21 országban üldözésről beszélünk, ezek: Afganisztán, Szaúd-Arábia, Banglades, Burma, Kína, Észak-Korea, Eritrea, India, Irak, Líbia, Niger, Nigéria, Pakisztán, Palesztina, Szíria, Szomália, Szudán, Türkmenisztán, Üzbegisztán és Jemen. Ezen túlmenően 17 országban diszkriminálják hitük miatt az embereket, vagyis Algériában, Azerbajdzsánban, Bhutánban, Brunei, Egyiptomban, az Orosz Föderációban, Iránban, Kazahsztánban, Kirgizisztánban, Laoszban, a Maldív-szigeteken, Mauritániában, Katarban, Tádzsikisztánban, Törökországban, Ukrajnában és Vietnámban. Ezen adatokat egybevetve a világ lakosságának 61%-a él olyan országban, ahol nem tartják tiszteletben a vallásszabadságot. A nemzetek 9%-a diszkriminálja, 11%-a pedig egyenesen üldözi a vallási kisebbségeket.

A legüldözöttebb vallás egyértelműen a kereszténység, melynek híveit az elnyomás és az intolerancia számos formája sújtja. Emellett más vallási kisebbségeket is egyre inkább üldöznek.

Az üldözés mögött leggyakrabban a szélsőséges iszlám áll, de emelkedőben van az ultranacionalizmus miatti erőszak is, mely a kisebbségek, vagy egyes esetekben mindenféle vallás ellen irányul.

Van olyan eset is, amikor az állam minden vallást üldöz. Ennek kiemelkedő

példája Kína esete, ahol az elmúlt két évben a kormány újabb, korlátozó intézkedéseket vezetett be azoknak a vallási csoportoknak az elnyomására, akik ellenállnak a kommunista hatóságok uralmának. Észak-Koreában vélhetően keresztények ezrei sanyalódnak foglyaltáborokban, ahol hitük miatt a többi elítéltnél is keményebben bántanak velük.

Az Iszlám Állam és más szélsőséges iszlám csoportok elleni katonai fellépés sikere elfedte más militáns iszlám mozgalmak előretörését Afrika, Közel-Kelet és Ázsia térségeiben. Az iszlám fundamentalizmus 22 országban van jelen, ahol összesen 1 milliárd 337 millió ember él.

Európa sem mentes a vallási intolerancia megnyilvánulásaitól. Az elmúlt két évben növekedett az antiszemitizmus, melynek jelensége gyakran a militáns iszlám előretörésével magyarázható. Franciaországban, ahol a legnépesebb, mintegy fél milliós zsidó közösség él, kiemelkedően sok antiszemita és erőszakos támadást követtek el zsidó kulturális és vallási központok ellen. Az iszlám kisebbségek irányában is nőtt az ellenséges magatartás, főként Európában. 2016 és 2018 júniusa között terrortámadások hulláma söpört végig a kontinensen.

Azt sem szabad elhallgatni, hogy a világ közönnel reagál a kiszolgáltatott hívő közösségek szenvedéseire, a szekularizált nyugat pedig nem vesz tudomást helyzetükről. A nyugati kormányok zöme nem nyújtott megfelelő és sürgős segítséget a vallási kisebbségekhez tartozó csoportoknak, különösen azoknak a kitelepített közösségeknek, akik szeretnének visszatérni hazájukba, ahonnan menekülni kényszerültek.

Magyarország ebben a tekintetben példamutatóan áll ki az üldözött keresztények mellett: államtitkárságot hozott létre megsegítésükre; a Hungary Helps (Magyarország Segít) programon keresztül pedig iskolák, kórházak, lakóházak újjáépítését finanszírozta Irakban és Szíriában. Közel-keleti és afrikai üldözött keresztény fiatalok továbbtanulását biztosítja magyarországi egyetemeken.

(VR)

NINCS KIÚT

Újév van. Kitüntetett dátum: ilyenkor szokott az ember új életet kezdeni. A fogadkozások ideje ez: mostantól minden másképp lesz. Ha visszagondolok az eddigi szilveszterekre – gyerekkoromtól kezdődően – magam is sokszor próbáltam. Megkísértett a gondolat: új életet kezdek, és a régi, mint egy félbehagyott füzet, ott lapul a fiók mélyén – ne is lás-sam. De minél elevebben akarom nem is látni, annál elevebben látom, tudom: ott van. Az új füzet első tiszta lapjának teje-n nagy igyekezettel – még talán a nyelvem is kilógott kicsit a számból – próbáltam szépen formálni a betűket, „kedves naplóm”, de néhány oldal múlva újra megjelentek az áthúzások, a sorok fölé biggyesztett betoldások, egyenetlenebb lett az íráskép, a szép sorok kuszá-bakkal váltakoztak, aztán egy-két nap ki-maradt, később hosszabb időkre szakadt meg az írás, minél hosszabbra, annál ne-hezebb volt folytatni, annál inkább kísér-tett a gondolat, hogy hagyjam a fenébe az egészet, és kezdek egy újat.

Megvallom, kicsit meglepődtem, mi-kor idáig jutottam e sorok írásában: az új életet kezdésről akartam szólni, és a nap-lóírásnál tartok. A kamaszok és a költői lelkek műfajánál – a korombeli komoly férfiak nemigen foglalkoznak ilyesmivel. Lebuktam: én igen. Egyetlen mentségem talán, hogy ez a naplóírás egyben azt is mutatja, hogy foglalkoztat az életem. Nem azért, mintha értékesebb volna bár-ki másénál, hanem mert ez az egyetlen, amely igazán rám van bízva, minden más emberi életben – még a hozzám legköze-lebb állókban: a feleségemben és a gyerekeimben, az unokámiban is csak epizód szereplő vagyok, csak részleges (hogy ne mondjam: korlátolt) felelősség-gel bírok. Szóval talán nem olyan nevet-séges ez a naplóírás, hiszen az életemmel való törődés egyik lehetséges módja.

A napokban kerestem egy nevet, amely viselőjével együtt elmerült a múlt-ban, elővettem a húsz-huszonöt éve írt naplót, és rá is találtam. Aztán kíván-csian beleolvastam akkori egyéb fel-jegyzéseimbe. Mi tagadás, találtam fo-gadkozásokat – egészen hasonlókat, mint amilyeneket olykor mostanában is teszek: hogy rendszeresebben fogok írni, hogy megkezdem a fogyókúrát, hogy figyelmesebb leszek, hogy minden levél-re időben válaszolok, és hasonlók. Lá-tom azt az embert, aki ezeket a sorokat írta: valamivel soványabb, dúsabb és kevésbé ősz a haja és a szakálla, keve-sebb a ránc az arcán, valamivel több az elszántság a tekintetében – de nagyon hasonlít arra, aki húsz-huszonöt év után a sorokat olvassa...

Szóval a feljegyzések – amelyek kis túlzással történelmi forrásoknak is te-kinthetők – tanúsága szerint mindmáig nem sikerült új életet kezdenem. Hála Isten-nek – fűzőm most hozzá –, mert nem tudnék mit kezdeni a régiekkel. Mint a megkezdett és félbehagyott naplók. Az „új oldalt kezdünk” igyekezete a naplók és az élet esetében is valami illúziókkal terhes menekülés próbál lenni attól, ami-től nincs menekvés. Ezzel kísérletezni nemcsak balgaság volna, hanem vétek. A legsúlyosabbak közül való: öncsalás.

Aki új életet akar kezdeni, az látni se akarja a „régit”. Vagyis azt, ami van. Márpedig éppen hogy látunk kell. Mert az étellel – amelyet feladatunk kaptunk – nem bánhatunk tetszésünk szerint: ahogy nem tőlünk függött a kezdet, úgy ne avatkozzunk be a végkifejletbe sem. Az éle-tünkkel az a dolgunk, hogy folytassuk. On-nan, ahol éppen tartunk. Jobban, figyel-mesebben, felelősegteljesebben, tisztáb-ban. Újévi jókívánság ürügyén arra emlé-keztetem hát magamat (is), hogy nincs kiút – csak be-út van. De az van. Egyedül az van. Jó utat kívánok Önöknek is.

Kipke Tamás

AZ ELLENÁLLÁSTÓL A KOMPROMISSZUMIG

Bertalan Péter egyház-történész új kötetének alcíme: Az állam és az egy-házak küzdelme a Kádár-korszakban. A buda-pesti L'Harmattan Kiadó nem először jelentet meg olyan, a témával foglal-kozó monográfiát, amely a kommunista uralom hír-hedt Állami Egyháziügyi Hivatalának dokumentu-maira támaszkodva fel-használja a rendszervál-tást követően létesült Ál-lambiztonsági Szolgálá-tok Történelmi Levéltá-rának anyagait is.

Amíg a néhány évvel ezelőtti „Csapdában” cím-mel közreadott kötet szer-zői már közvetlenül a második világháború befeje-zése utáni időszakról mu-tatják be az egyházak har-cát a kommunista diktatú-rával, Bertalan Péter „Az ellenállástól a kompro-misszumig” című 400 ol-dalas új könyvének köz-ponti témája az 1956-os forradalom és szabadság-harc leverése utáni kor elemzése, de – feltehető-en az összehasonlítás kedvéért – a könyv első részében röviden vázolja az 1956 előtti évek egy-házellenes hajszáját is.

A szerző a kaposvári egyetem tanszékvezetője, aki immár közel negyed évszázada kutatja az egy-házak szerepét, működé-sét, hálózati rendszerét a Kádár-korszakban. Két évvel ezelőtt, ugyancsak a L'Harmattan Kiadó gondozásában „Az Opus Deitől a Provida Materig – Állambiztonsági háló-zatok és egyházi kiskö-zösségek” címmel megje-lent dokumentum-kötetében már érintőlegesen foglalkozott a témával. Ezúttal is a Szentszék 1947-ben Provida Mater kezdetű útmutatásának magyarországi meghono-

sodása a kiindulási pont, amely ugyan gyorsan gyö-keret vert, de a diktatúra 1952-ben Bulányi György és társainak perével, illet-ve az elretentő ítéletek kihirdetésével alaposan lefékezte a bázisközössé-gek terjedését. Csak az 1956-os forradalom és sza-badságharc után indult új-ra a mozgalom, persze akkor sem kerülhette el az állambiztonsági szervek éberségét, mert a koráb-ban kiterjedt ügynökháló-zatot, tovább bővítve új-raélesztette az 1956. no-venber 4-ét követően a szovjet szuronyok árnyé-kában hatalomra jutott

Kádár-kormány. Az 1957-től 1959-ig tartó időszak csaknem egyenes folyta-tása volt a Rákosi-rend-szer egyházellenes intéz-kedéseinek, habár Kádár János egészen a hatvanas évek elejéig állandóan leg-itimációs kényszerrel küszködött, amiből kifolyólag az egyházak szá-mára néha lehetőség nyílt a támadások kivédésére. A kommunista párt veze-tősége 1958 nyarán azon-ban határozatba foglalta a vallásos világnézet elleni harc tervezett intézkedé-seit, amelyek hosszú táv-ra akarták megszabni a stratégiákat. De a határo-zat arra is következtetni engedett, hogy a rendszer valamennyi egyházzal mint hosszú ideig fennmaradó

tényezővel számolt, szem-ben a Rákosi-korszak kor-látlan önkényuralmával.

Bertalan Péter doku-mentumkötetéből kiderül az is, hogy a kommunista vezetés kezdettől fogva igyekezett egymás ellen fordítani a keresztény egyházakat az „oszd meg és uralkodj” elve alapján. Míg a katolikusok mögött ott állt a Vatikán, amelyet ugyan a Moszkva befo-lyása alá kényszerült or-szágok kormányai diplo-máciailag nem ismertek el, és a papsággal, vala-mint a hívekkel tartott kapcsolatát minden esz-közzel igyekeztek meg-nehezíteni, sőt elszakítá-ni, de – kiváltképpen az 50-es évek végétől – a nemzetközi helyzet ala-kulásából kifolyólag, már nem hagyhatták teljesen figyelmen kívül a Szent-szék álláspontját. Ilyen külső szöszölóra azonban sem a református, sem pedig az evangélikus egy-ház nem számíthatott, ezért hamar rákényszerült az egyezkedésre a hata-lommal. A II. Vatikáni Zsinattal elindult a ke-resztény egyházak közö-ti megértés keresése és az ökumenizmus erősödése addigi politikájának új-raértékelését tette szüksé-gessé a Kádár-rendszer számára is, ami végül a Vatikánnal történt részle-ges megegyezésben csú-csosodott ki. A kis enged-mények mellett azonban a diktatúra erőszak-szer-vezetének teljes beveté-sével folytatta a materia-lista világnézet, az ateiz-mus győzelméért kezdett harcot, és a felnövő nem-zedéket vette célba.

Bertalan Péter: Az „ellenállástól” a kompromisszumig – l'Harmattan Kiadó, 2018

Vincze András

A VATIKÁN NEM ELLENZI FRANCO TÁBORNOK EXHUMÁLÁSÁT

A Szentszék Sajtóter-mének igazgatója október 30-án azt követően tette közzé nyilatkozatát, hogy Carmen Calvo spanyol miniszterelnök-helyettes a madridi parlamentben újságíróknak azt állította, hogy a Szentszékkel meg-állapodtak és közösen ke-resnek megoldást arra, hogy Franco földi mara-dványait ne a madridi Almudena katedrálisban helyezzzék örök nyuga-lomra, hanem másutt.

Carmen Calvo spanyol miniszterelnök-helyettes október 29-én járt a Vati-kánban és találkozott Pi-etro Parolin bíboros ál-lamtitkárral. Greg Burke szentszéki szóvivő nyilatkozatában hangsúlyozta: „Pietro Parolin bíboros

lékhely. Augusztusban a spanyol szocialista kor-mány jóváhagyta a dekrétumot, megnyitva az utat Franco tábornok földi maradványainak exhu-málásához. A Spanyolor-szágot 36 éven át vezető politikus családja kifejezte szándékát, hogy a hamva-kat a madridi Almudena székesegyházban helyezzék örök nyugalom-ra. Inkább más alternatívákat keresne. A bíboros államtitkár célszerűnek nevezte ezt a megoldást.”

Francisco Franco 1975-ben hunyt el és azóta az Elestek-völgyében nyug-szik, amely rezsimje ide-jén épült és a spanyol pol-gárháború (1936–1939) győzteseinek és vesztese-inék szentelt nemzeti em-

lékhely. Augusztusban a spanyol szocialista kor-mány jóváhagyta a dekrétumot, megnyitva az utat Franco tábornok földi maradványainak exhu-málásához. A Spanyolor-szágot 36 éven át vezető politikus családja kifejezte szándékát, hogy a hamva-kat a madridi Almudena székesegyházban helyezzék örök nyugalom-ra. Inkább más alternatívákat keresne. A bíboros államtitkár célszerűnek nevezte ezt a megoldást.”

Az országot megosz-totta a felvetés. A közvé-lemény egy része támo-gatja a kormány kezde-ményezését, míg a Né-párt azzal vádolja a kor-mányt, hogy haszontalan kérdéseket vet fel, és újabb töresekét eredm-nyez a társadalomban.

(VR)

PROFESSZOR

„Mi az oka annak, hogy a hallgató-ság oly gyakran szunyókál a templo-mokban?” Nekünk már nem kell vála-szolnunk! Megelőztek régen. Van ana-k már vagy 275 éve, hogy remekül megfelelt erre a kérdésre egy debreceni diák. Olyan jól elmagyarázta a templo-mi szunyókálás okát, hogy elnyerte a cí-vis város egyik szenátora által felaján-lott pályadíjat. Az így kapott pénznek is köszönhető, hogy Hatvani István, mert ő volt a díjazott, elindulhatott Nyugat-Európába tanulni. Majd pedig ennek folyományaként a külföldi egyetemeken szerzett tudásának, természettudo-mányos ismereteinek, bölcsességének, emberségének köszönhető, hogy most, születése után 300 évvel is megemlé-ke-zünk róla.

Hatvani István 1718. november 21-én született Rimaszombatban. Ott kezdett iskolába járni, majd Losoncon és Kecskeméten folytatta tanulmányait, amikor pedig 20 éves lett, beiratkozott a Debreceni Kollégiumba. Életrajzíró szerint – a szunyókálás pályázatért és a magántanítókodás során nyert pénzen –1745 őszén hagyta el Magyarországot. Basel felé indult, de közben Augsburgban megállt az elektromos kísérletek tanulmányozása miatt. Baselben matematikát, teológiát tanult, és mindezek mellett orvosi doktorátust is szerzett. Innen Utrechtben át Leidenbe ment, majd 1749-ben visszatért Debrecenbe, ahol tanított matematikát, fizikát, kémiát, botanikát, orvosi fiziológiát, geográfiát, hidroszta-tikát, mechanikát, csillagászatot, bölcsészetet... Ő volt az első olyan magyar tudós-tanár, aki az óráin kísérleteket mutatott be. A tanítványok ámulattal nézhettek, hogy működik a dörzselektromos gép, az úgynevezett „electricum machina”, vagy a diavetítő őse, a „laterna magica”. Az egykori diákok visszaemlékezéseinek, az egymást is túllícitáló meséinek hatására úgy beszéltek róla, mintha legalább az ördöggel cimborált volna. Sőt, ő maga lett volna az ördög. Feljegyezték róla, hogy csodákat művelt, a tojásokat aranyröggé varázsolta, az asztalából bort fakasztott, a halottakat feltámasztotta... A legendás történeteket megőrizte és felnagyította a helyi emlékezet, majd fennmaradásukról olyan írók költők gondoskodtak, mint Arany János, Jókai Mór, Mikszáth Kálmán. Már ők sem ismerhették személyesen a professzort. Valamennyien Hatvani István 1786-ban bekövetkezett halála után születtek. Majd a magyar Faustként tisztelt professzor születésének 255. évfordulója tájékaán meglátta a napvilágot Orbán János Dénes, aki felnőve, de még alig túl a harmincon, megírta A magyar Faust című drámát. Ennek ősbemutatójával ünnepelte 2015-ben fennállásának 150. évfordulóját a debreceni Csokonai Színház.

Hatvani István munkássága, személye nemcsak az írók, költők számára érdekes. A debreceni egyetem parkjában eredetiben – valamint Siófokon és Antwerpenben másolatként – látható a Professzor-szobor, Varga Imre alkotása. Hogy ilyen volt-e Hatvani, hasonlít-e rá a portré? Mindegy is. A szobrászművész szerint a professzor zseniális tudós, ki-magasló személyiség volt, de „egy embert leginkább az élete jellemez!” Te-gyük hozzá: az utóélete is. Mert jó oka van, nemcsak a szunyókálásnak, az ele-ven emlékezetnek is.

Filip Gabriella

FILMEK – HÍREK – LEJKISÉG

Keresztény Élet
PORTÁL NEM CSAK KATOLIKUSOKNAK

www.keresztenyelet.hu

LÁSSUNK NEKI VÁLLVETVE

(Folytatás az 1. oldalról)

A 90 esztendő írástudó még látszólag sem akarta követni Antiokhosz Epiphánész, a választott nép egykori üldözőjének parancsát, pedig így megmenthette volna az életét. Tekintettel a fiatalokra, ez a tisztességben megőregedett bölcs ember még látszólag sem áldozott a pogány isteneknek, és még látszólag sem tagadta meg ősei szent örökségét, nehogy ez által megbotránkoztassa a fiatalokat és rossz példát adjon nekik a törvényszegésre. Inkább vállalta a vértanúságot, és hitéért megölték.

A Szentatya aztán a Makkabeus testvérek édesanyjának helytállására emlékeztetett. Ez az erőlelkű, „férfias” és derék asszony „atyáik nyelvén” arra buzdította hét fiát, hogy még vértanúságuk árán is tartsanak ki az „atyák törvényeinek” tiszteletében. A hét fiú édesanyja kétszer is megszólalt az atyák nyelvén, vagyis dialektusban, amit a körülállók közül csak ő és gyermekei értettek. A hét fiú erre inkább vállalta a vértanúságot, semhogy megtagadja az atyák szent örökségét. Nincs az a kulturális gyarmatosítás – jegyezte meg a Szentatya, amely le tudná győzni a nyelvjárást, hiszen a dialektusnak történelmi gyökerei vannak. Ferenc pápa kiemelte, hogy az édesanyák a történelmi emlékezet tárházai, a gyökerek megőrzői és hordozói. Az anyák és a nők az emlékezetet, a nyelvjárást őrzik. Ők képesek megvédeni egy nép történelmét és átadni gyermekeiknek a hitet, amelyet aztán majd a teológusok értelmeznek. Érdemes velük szövetkezni és őket támogatni.

Buzdítása végén a Szentatya arra batorított, hogy a papokkal együtt továbbra is folytassuk a külföldi magyar közösségek és családok lelki gondozását, még akkor is, ha már papjaik sincsenek, szórványban élnek és sok tekintetben beilleszkedtek a helyi társadalomba. „Nagy szükségük van arra, hogy felkeressük és Krisztus örömhírével, őseitek nyelvén erősítsük őket, még akkor is, ha már sokszor idegen nyelven hallgatják a szentmiséket; nagy szükségük van az anyanyelvi batorításra, látogassátok őket” – mondta szó szerint a pápa.

Hogy mindez hogyan kivitelezhető a gyakorlatban, erre a kérdésre sokan keressük a választ. A külföldi magyar katolikusok lelkipásztori szolgálatának közvetlen és gyakorlati támogatására most létre hoztuk az „1+1 Misszió”-t. Az Egy Plusz Egy Misszió annak a lelkipásztori projektnek a neve, amelyet az MKPK Külföldi Magyar Lelkipásztori Szolgálat szervez a külföldön élő katolikus magyarok lelkipásztori szolgálatának támogatására, mégpedig: egy részről, elővételezve a Magyar Állam kilátásba helyezett anyagi támogatását, más részről, mindig tiszteletben tartva a helyi püspökök joghatóságát és az Elvándorlók és Útonlévők Pápai Tanácsa által, 2004. május 3-án kiadott „Krisztus szeretete a vándorlók iránt” című instrukció mind máig érvényes irányelveit és ennek jogi-lelkipásztori utasításait. Ez az elvi pontosítás tudatosítani szeretné, hogy a külföldön élő magyar katolikusok lelkipásztori szolgálatának megszervezése, elsősorban a helyi püspök (ordinárius) kötelessége, de ugyanakkor a hatékony és megfelelő lelkipásztori gondozás megkönnyítése érdekében, „a vándorlók szülőföldjének egyházai (is) felelősek abban, hogy együttműködjenek a befogadó országok egyházaival” és „így segítséget nyújtsanak nekik a lelkipásztorok között”.

A név megválasztásában erre a nélkülözhetetlen és „intenzív együttműködésre” utal az „egy plusz egy”, amely nyomtatékosan hangsúlyozni kívánja az „a qua” és az „ad quam” egyházak, illetve a hazai és külföldi magyarok testvéri

összefogását a külföldön élő magyarok lelki gondozásának érdekében. A „misszió” kifejezés magába foglalja a keresztények közös krisztusi küldetését, és azt a „missziót” is, amelyet a Történelem Ura ruházott az elvándorlóakra és az őket befogadó egyházakra és népekre. Ez a misszió testvéri közeledést jelent minden emberhez, Jézus Krisztust hirdeti és azt a pünkösdi egységet szolgálja, amely „nem szünteti meg a különböző nyelveket és kultúrákat, hanem elismeri azok identitását, és a bennük működő egyetemes szeretet által nyitottá teszi azokat mások felé”. Egy hazafias és keresztény küldetésről van itt szó, amelyre a magyar alkotmány is batorít, miközben elismeri a kereszténység nemzetmegtartó szerepét, becsüli országunk vallási hagyományait, és kifejezi, hogy az anyaország „felelősséget visel a határain kívül élő magyarok sorsáért, elősegíti közösségeik fennmaradását és fejlődését, támogatja magyarságuk megőrzésére irányuló törekvéseiket”.

Ezen alkotmányos célok megvalósításának érdekében Magyarországon Kormány 2017 derekán elhatározta, hogy a jövőben anyagilag is támogatja a Magyar Katolikus Egyháznak a külhoni és diaszpórában élő magyarság identitására, valamint kultúra megőrzésére és fejlesztésére irányuló hitéleti, közösségszervezési, szemléletformáló, illetve tradíció megtartó és ápoló tevékenységét.

Tekintettel a magyar katolikus papok alacsony létszámára, a paphiányra, idehaza és külföldön, nem kevésbé a Katolikus Egyház sajátos struktúrájára, a már említett általános és partikuláris törvényeire, úgy látszott, hogy az állami részről felajánlott lelkesítő ösztöndíjak igénybe vétele a Katolikus Egyházon belül komoly kánonjogi nehézségekbe ütközik, amit aztán a diaszpórában szolgáló európai és amerikai magyar papsággal, és mindenekelőtt a Magyar Katolikus Püspöki Kar tagjaival folytatott konzultációk ugyancsak megerősítettek.

A külföldi magyar katolikus közösségek, egyházközségek, missziók, egyházi csoportok és egyebek vallás-erkölcsi neveléséről mégsem mondhatunk le. Az akadályok és nehézségek ellenére is meg kell találnunk annak módját, hogy külföldön is támogassuk magyar testvéreinket édes anyanyelvünk, hitünk és kultúránk ápolásában.

Mindezek után az MKPK előzetes anyagi támogatásával, idén nyáron elkezdtünk az „1 + 1 Misszió” projekt kidolgozásába és megvalósításába. A budapesti Központi Szeminárium épületében kibéreltünk, és létrehoztunk egy modern irodai gépekkel felszerelt irodát, amelyben már helyet kapott egy új munkaerő, az MKPK alkalmazottja, a Külföldi Magyar Lelkipásztori Szolgálat referense, és 2018. június 1-én, segítségével elkezdhetette felkészülését az említett projekt gyakorlati szervezésére és kivitelezésére.

A projekt ez idő szerinti, kezdeti szakaszában, elsősorban az európai kontinensen belül, a külföldi magyarok igényeinek és elkötelezett hozzáállásának segítségével, anyagilag is támogatni kívánja:

1. Egy-egy ünnepi magyar szentmise megszervezését, főleg a kiemelkedő egyházi és nemzeti ünnepek alkalmával,

és olyan hazai vállalkozó szellemű lelkipásztorok közreműködésével, akik egy-egy konkrét esetben és időnként, például iskolai szünidőben, vagy éppen nyári pihenésüket feláldozva, szívesen vállalnak rövid lelkipásztori szolgálatot külföldi magyar testvéreik körében. Ennek gyakorlati és diszpécser koordinálására irodánk referense hivatott.

2. Hasonló módon támogatni kívánjuk a külföldi magyarok körében közkedvelt magyar lelkinapok, lelkipásztori tevékenységeit. Igénybe véve a helyi magyarok ügy iránti buzgólkodását, megfelelő lelki vezetőket szeretnénk közvetíteni számukra (papokat, szerzeteseket, szerzetesnőket, világiakat).

3. Tervebe vettük hitéleti, vallás-erkölcsi előadások támogatását is, elsősorban a már létező külföldi magyar egyházi és civil csoportokban, körökben, amennyiben ők ezt igénylik. Bibliakörök, egyházi csoportok, énekkarok és egyéb katolikus körök alapítását és ezek működését is támogatni kívánjuk.

4. A külföldön élő magyar fiatalok vallás-erkölcsi nevelésére is gondoltunk. Ennek érdekében nekik is felkínáljuk segítségünket, anyagi támogatásunkat. Segítségét szeretnénk nyújtani különösen a külföldön élő magyar fiatalok és gyermekek vallás-erkölcsi neveléséhez, például a ministráns vagy egyéb ifjúsági találkozókra, vagy akár a cserkész-táborokban, a cserkész-foglalkozásokon, illetve a hétvégi magyar iskolák keretében is, amennyiben erre igény van, és ez megoldható. Annak örvendenénk, ha minél többen igénybe vennék támogatásunkat.

A hazánkban élő elkötelezett világi híveket ugyancsak szeretnénk bevonni

az „1+1 Misszió” hazafias és hitéleti szolgálatába. Itt főleg azokra gondolunk, akik szaktudásukkal, felkészültségükkel, pedagógiai érzékükkel és egyéb adottságukkal szívesen részt vesznek a Szent István-i örökség ápolásában, hitünk és magyar kultúránk továbbadásában külföldön.

Az eddigi megbeszélések során igyekeztünk feltérképezni a konkrét lehetőségeket, összegyűjtöttük az elhangzott javaslatokat és néhány lehetséges konkrét projektet is összeállítottunk a külföldi magyarok vallás-erkölcsi nevelésének erősítése, elősegítése, támogatása érdekében. Konkrét lehetőséget látunk, például az időnként megtartott szentmisék, lelkinapok, előadások, bibliakörök, ifjúsági és ministránstalálkozók, vallási körök és egyebek szervezésére, főleg – de nem csak – azokon a helyeken, ahová a magyar lelkipásztorok csak nehezen, vagy egyáltalán nem juthatnak el.

Az európai tapasztalatokat felhasználva, ezt a támogatást szeretnénk mihamarabb kiterjeszteni a tengeren túli kontinensekre is! A tájékoztatást és tájékozódást már ezeken a területeken is elkezdjük.

A Teremtő Isten ugyancsak azt akarja, hogy emlékezzünk származásunkra, szeretetközösségben maradjunk Vele és testvéreinkkel, és így elnyerjük a teljes életet, az üdvösséget. Jézus, az Isten Fia azért jött közéink, hogy isten-gyermeki származásunkra emlékeztessen és feltárja előttünk azt a nagyszerű örökséget, „amit Isten azoknak készített, akik őt szeretik”.

Végezetül újra megköszönöm a külföldi magyar Testvérek minden anyagi, szellemi és erkölcsi támogatását közös krisztusi küldetésünk szolgálatában, kívánok Mindenkinek jó felkészülést az Úr érkezésére, áldott, szent karácsonyi ünnepeket és boldog új évet.

Mindezek után pedig, Nagyasszonyunk, a Boldogságos Szűz Mária, Szent István király és a többi Magyar Szent közbenjárására, áldjon meg benneteket a mindenható Isten: az Atya, a Fiú és a Szentlélek. □

LEKTOR- ÉS AKOLITUSAVATÁS A PÁPAI NÉMET–MAGYAR KOLLÉGIUMBAN

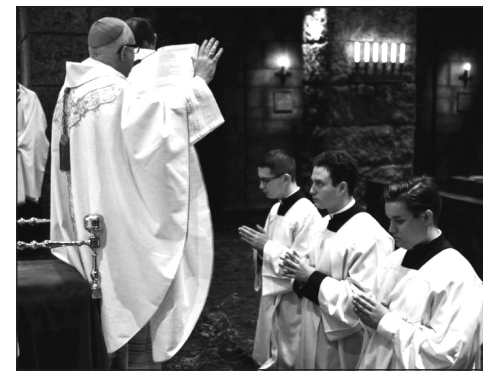
Krisztus Király vasárnapja a római Német–Magyar Kollégiumban egyben a lektor- és akolitusavatások, valamint az admissio ünnepe is. Idén november 25-én Gianrico Ruzza, Róma város központi kerületének segédpüspöke mutatta be az ünnepi szentmisét a kollégiumban.

Az admissio (jóváhagyás, felvétel) a papképzésnek az a pillanata, amikor a növendék arra kéri megyéspüspökét, hogy a papjelöltek sorába felvegye. Hogy erre az alkalomra a hat éves képzés során mikor kerül sor, azt a részegyházak szokásai és előírásai szabályozzák. A Római Egyházmegyében az admissiónak meg kell előznie a lektorátus és az akolitus felvételét, így a Pápai Német–Magyar Kollégiumban a hallgatók lehetőség szerint másodéves korukban részesülnek ebben.

Idén az intézmény három magyar növendéke kérte felvételét a papjelöltek sorába: László Dániel és Tomaskovity Szabolcs, a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye, valamint Sebő László, a Nagyszombati Főegyházmegye kispapja. Rajtuk kívül egy szlovén, három szlovák, egy német, egy horvát és egy osztrák diák állt Krisztus királyi ünnepének előestéjén az avatás szertartását vezető püspök elé.

A jelöltek felvételét megyéspüspökeik távollétében Jorge Carlos Patrón Wong érsek, a Klérus Kongregációja szemináriumokért felelős delegátusa végezte el. Az ünnepi szentmisét Gianrico Ruzza, Róma város központi kerületének segédpüspöke celebrálta.

A lektor felolvas a liturgia keretében. Erre a szolgálatra most két magyar diá-

Avatóünnepség a kollégiumban
(Fotó: Bla Franko)

kot avattak fel: László Dánielt és Tomaskovity Szabolcsot a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegyeből, valamint egy horvát papnövendéket.

Az akolitus az oltár szolgálatát látja el a liturgiában, segítékezik a hívek és a betegek áldoztatásában. A kollégiumban idén tíz növendék részesült ebben a szolgálatban, közülük hárman magyarok: Halász István (Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye), Kónya Máté (Szombathelyi Egyházmegye) és Vánkos Alex (Nagyvárad Római Katolikus Egyházmegye), valamint egy szlovén, egy német, négy horvát és egy finn papjelölt.

Koszu Péter

MAGYAR NYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közöljük a magyar lelkészek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyar nyelvű szentmise helye és ideje után. Megtalálható még az MKPK honlapján is: <http://www.katolikus.hu/miserend>

ANGLIA:

London: Ft. Csicsó János főlelkész, Hungarian R.C. Chaplaincy, 62 Little Ealing Lane, GB London, W5 4EA, Tel./Fax: 0044-20/8566-0271. E-mail: hungarian.chaplaincy@btinternet.com Misézó helyek: London, South Croydon, Bristol, Luton, Cambridge; www.magyarokatolikusok.co.uk. Bővebb információ a Facebookon, a Katolikus szentmisék Londonban cím alatt.

Észak-Anglia:

Az észak-angliai magyar lelkipásztorkodás átmenetileg szünetel. Lelkipásztori ügyekben, kérem, vegyék fel a kapcsolatot a londoni Főlelkészszéssel.

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Simon Ferenc esperes, főlelkész és P. Szomszéd Tamás SJ, Wiener Ungarische Kath. Gemeinde, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, tel.: 0043-1/526 49 72; fax: 0043-1/526 49 72 25. Misézó helyek: Bécs, vasárnapként 11.00-kor, Deutschordenskirche, Singerstr. 7., Bécsújhegy, Domplatz 1 (Szent Katalin-kápolna), minden hónap utolsó vasárnapján 17.00-kor; E-mail: bmke@katolikus.at, <http://www.katolikus.at>; Baden, minden hónap második vasárnapján 16.30-kor, Leedorfer Haupt Str. 74., 2500-Baden.

Pázmáneum: Ft. Varga János rektor, A-1090 Wien, Boltzmannngasse 14, tel.: 0043-1/3191403-18, e-mail: collegiumpazmaneum@gmail.com, előesti szentmise: szombatoként 17.00-kor. <http://www.pazmaneum.katolikus.hu>

Burgenland/Alsóőr: Kath. Pfarrramt, A-7501 Unterwart 226, tel.: 0043-3352/34108. Misézó helyek: Alsóőr, vasárnapként 9.45-kor, Felsőőr, vasárnapként 8.30-kor. Felsőpulya, hó 1. vasárnapján 8.45-kor. Alsópulya, hó 1. és 3. vasárnapján 18/19 órákor.

Eisenstadt/Kismarton: Ft. Pál László. Szentmise minden hó 3. vasárnapján 11.00-kor, Franziskaner Kirche, Haydngasse 31, A-7000 Eisenstadt.

Graz: Msgr. Molnár Ottó, tel.: 0043-316/68 21 2421, otto.molnar@laposte.net; és Ft. Holló István, tel.: 0043-676/8742 6711, e-mail: istvan.hollo@graz-seckau.at; szentmise minden vasárnap 17.00 órákor. Kalvarienberg-Kirche, Kalvarienbergstr. 155., A-8020 Graz.

Innsbruck: Szentmise minden hónap 2. vasárnapján a Magyar Házban, Richard Wagner Str. 3. A-6020 Innsbruck. Érdeklődni: Wachsmuth Tünde, sopronyi_tunde87@yahoo.com

Linz: Ft. Szabó Ernő, Ungarnseelsorgezentrum d. Diözese Linz, Herrenstr. 2. A-4600 Wels, tel.: 0043-732/341175, e-mail: ernest.szabo@diözese-linz.at; Misézó helyek: Linz: minden hónap 1., 3. és 5. vasárnapján; Wels: 2. és 4. vasárnap.

Klagenfurt: Szentmise minden hónap utolsó vasárnapján 14.00-kor a Kapuziner Kirchében, Waaggasse 15, A-9020 Klagenfurt.

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, 3. szombatán 17.00-kor az Orsolyita-templomban, Aigner Str. 135. A-5061 Salzburg. Érdeklődni: Bohuny István, tel.: 0043-699/81721232.

BELGIUM

Brüsszel: P. Havas István Sch.P., Mission Catholique Hongroise, Magyar Ház, szentmise minden vasárnap 10.30 és 18.00 órákor. Rue de l'Arbre Bénit 123, B-1050 Bruxelles. Tel.: 0032-2/64 96 188, mobil: 0032-487/614 063, e-mail: havas@piar.hu. Honlap: www.magyarhaz.be. Misézó helyek: Leuven, Hága/NL, Luxembourg.

Liège/Luxembourg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Hospitaalstraat 3 bus 8, 3600 Genk, Belgium. Telefon: 0032/89-354-650. Misézó helyek: Liège, Verviers, Eupen, Huy, Genk, Eiden, Charleroi, Luxembourg város.

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 Paris, tel.: 0033-1/42 086170, fax: 0033-1/42 067155, e-mail: missioncatholique@orange.fr; www.magyarmisszio.info

LENGYELORSZÁG

Varsó: minden hónap második vasárnapján 15.00-kor, Az Úr Mennybemenetele-templom (Kościół Wniebowstąpienia Pańskiego), Ursynów, al. Komisji Edukacji Narodowej 101. Metróval a Stokłosy állomásig kell jönni, majd Varsó központja felé sétálni kb. 350 m-t.

NÉMETORSZÁG

Augsburgi Egyházmegye: Misézó helyek: Augsburg, Kempten, Neuburg a D.. Érdeklődni: Ft. Csibi Sándor, Ungarische Kath. Mission, Henisiusstr. 1., D-86152 Augsburg, tel.: 0049-821/31 66 89 60 vagy 0049-821/31 66 89 61, E-mail: iroda@augmis.de; www.augmis.de; www.augsburgimisszio.de

Bamberg-Eichstätt-Regensburgi Egyházmegye: Stemper Ferenc lisbergi plébános mutat be szentmisét kéthetenként. Lehetőség szerint Dankó István atya (Amberg) is besegít. A szentmise helye: Caritas-Seniorenheim St. Josef kápolnája, Giesbertstr. 65. Érdeklődni lehet: Lipecz Josef, Tel.: 004917638033699.

Esseni Egyházmegye:

Misézó helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Mission, Fraziskaner Str. 69a, D-45139 Essen. Kölnben: tel./fax: 0049-221/33 778 517.

Freiburgi érsekség:

Ft. Lovász Reinholdt plankstadti kooperator, cím: Schwetzingen-Str. 32, D-68723 Plankstadt, havonta magyar szentmisét tart Mannheimben.

Berlini és Hamburgi Főegyházmegye, Hildesheimi és Osnabrücki Egyházmegye:

Misézó helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Érd.: Hamburgban: Ft. Rasztovác Pál, Ungarische Katholische Mission, Bürgerweide 35, D-20535 Hamburg, tel.: 0049-40/25 077 83.

Kölni Főegyházmegye és Aachen:

Misézó helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen. Érdeklődni: Ft. Lukács József, Kath. Ungarnseelsorge Köln, Am Rinkenpfuhl 10, D-50676 Köln. E-mail: ungarnzentrum@netcologne.de; tel./fax: 0049-221/33 778 517; <http://www.ungarnzentrum.de>

Limburg-Fulda-Mainzi Egyházmegye frankfurti székhellyel:

Misézó helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt. Tel.: 0049-69/ 24 79 50 21, 069/24795022, fax: 0049-69/97 78 26 84; www.magyar-katolikusok-frankfurt.de, pal.takacs@magyar-katolikusok-frankfurt.de

München-Freisingi Főegyházmegye:

Misézó helyek: München, Rosenheim, Erding, Ladshut, Bad Tölz. Érdeklődni: Ft. Merka János, Magyar Katolikus Egyházközség – Ungarische Katholische Gemeinde, Oberföhringer Str. 40, D-81925 München. Tel.: 0049-89/2137-4230, fax: 0049-89/ 2137-4234. E-mail: Ungarische-Gemeinde.Muenchen@comuc.de; www.ungarische-mission.de Nyugdíjas kisegítő: Ft. Buchmüller István ny. plébános.

Münster-Paderborn-Osnabrücki Egyházmegye:

Misézó helyek: Bielefeld, Hagen, Marl, Minden, Münster, Neukirchen-Vluyn, Osnabrück. Érdeklődni: Ft. Simon Péter, Münster Magyar Katolikus Misszió, Middelheld 24, D-48157 Münster, tel.: 0049-251/9 32 57 288, e-mail: ungarische-mission@bistum-muenster.de, honlap: <https://sites.google.com/site/magyarkatolikusmisszio> vagy <https://www.facebook.com/ungmis>

Passaui Egyházmegye:

Érdeklődni: Ft. Kovács János, 84375 Kirchdorf am Inn, tel.: 0049-85/71 23 32. Magyar Missio Passau, honlap: www.magyar-missio-passau.de/

Rottenburg-Stuttgarteri Egyházmegye:

Érdeklődni: Ft. Dr. Tempfli Imre, Ungarische Katholische Gemeinde, Albert-Schäffle Str. 30, D-70186 Stuttgart, tel.: 0049-711/236 91 90, fax: 0049-711/236 73 93, e-mail: mission@stuttgarteri-katolikusok.de <http://www.stuttgarteri-katolikusok.de> és Ft. Merlász Tibor, Walfischgasse 17, D-89073 Ulm, tel.: 0049-731/39 96 63 06, mobil: 0049-1575-3701412, e-mail: mtibor1960@gmail.com Misézó helyek: Stuttgart, Ulm, Balingen-Frommem, Biberach, Böblingen, Friedrichshafen, Eisingen, Heidenheim, Heilbronn-Horkheim, Ludwigsburg, Munderkingen, Reutlingen, Schwäbisch-Gmünd, Weingarten, Tuttlingen.

Würzburgi Egyházmegye:

Misézó hely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Koncsik Endre, Domerschulstr. 2, D-97070 Würzburg. Tel.: 0049-931/38 66 2530, fax: 38 662 599.

NORVÉGIA

Információ a magyar nyelvű lelkipásztori szolgálatról: www.nufo.no/makao

OLASZORSZÁG

Róma: Mons. Dr. Németh László főlelkész, a római Szent István Ház igazgatója, Casa di Santo Stefano, Via del Casaleto, 481, I-00151 Roma, tel.: 0039/06 6574 2834, mobil: 0039/348 79 52 165, e-mail: italiamissionu@gmail.com. Misézó helyek: Róma – minden hó utolsó vasárnapján 10.30-kor, Chiesa Santa Maria del Suffragio (Via Giulia) – 00186 Roma, kivéve július, augusztus) és a Szent Péter-bazilika Magyarok Nagyasszonya-kápolnájaiban minden kedden 8.00-kor. Milánó – minden hó első vasárnapján 16.00-kor, Szalézi oratorium (Via Copernico 9, kivéve jan., júl., aug., szept.). Magyar szentmise helye: Bologna, Catania, Loreto, Padova, Palermo, Parma, Torino.

Firenze: Mons. Dr. Kovács Gergely, Pontificio Consiglio della Cultura, V-00120 Città del Vaticano, e-mail: gkovacs@tin.it

SVÁJC

Zürich: Ft. Varga Péter, Röm. Katholische Ungarnmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich, tel.: 0041-44/36 23 303, e-mail: peter.varga@mail.ch; Misézó helyek: Zürich, Winterthur, Wetzikon-Uster, Schaffhausen, Frauenfeld.

Genf: Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján 10.30-kor. Tel.: 00 41-22/7910458.

Lausanne: Szentmise minden hó 1. és 3. szombat 18.00-kor. Chapelle Servan, ch. Eugène-Grasset 12, Lausanne.

Bern: Ft. Pál István, Röm. Kath. Ungarnmission, Pf. 102, CH-3073 Gümligen. E-mail: info@katolikus.ch; www.ungarnmission.ch

Basel: Ft. Pál István, Röm. Kath. Ungarnmission, Bininger Str. 45, CH-4123 Allschwil; tel.: 0041/765185440. Szentmise: minden vasárnap 8.50-kor. www.ungarnmission.ch; a Sacré Couer-templomban, Feierabendstr. 68.

II. RÁKÓCZI FERENC-EMLEKÉVET ÜNNEPLÜNK 2019-BEN

Programok világszerte a Rákóczi-szabadságharc emlékére

A Magyar Országgyűlés a 2019-es esztendő II. Rákóczi Ferenc-emlékévé nyilvánította. Az erről szóló határozati javaslatot Semjén Zsolt nemzetpolitikaiért felelős miniszterelnök-helyettes, a KDNP elnöke és Németh Szilárd (Fidesz) országgyűlési képviselő nyújtotta be. A döntés szerint azzal, hogy II. Rákóczi Ferenc erdélyi fejedelemmé történő megválasztásának 315. évfordulója alkalmából 2019-ben történelmünk kiemelkedő magyar főnemese, birodalmi hercegére emlékezünk, tisztelettel adózunk a Rákóczi-szabadságharc emléke előtt.

II. Rákóczi Ferencet (Borsi, 1676. március 27. – Rodostó, 1735. április 8.) 1704-ben választották Gyulaféhérvárt erdélyi fejedelemmé. Ő volt az utolsó, aki betöltötte ezt a tisztséget. 1705-ben a szécsényi országgyűlésen a „vezér és fejedelem” jelentésű *dux & princeps* címet kapta – a magyar történetírás hagyományos értelmezése szerint megválasztották „a haza szabadságáért összehozott magyar rendek vezérlő fejedelmévé”.

Neve szorosan összefügg az általa 1703-ban indított Rákóczi-szabadságharc, melyben a teljes állami függetlenséget kívánta visszaszerezni a Habsburg Birodalomtól. E célnak megfelelően választották Erdély és Magyarország fejedelmévé, aminek tökéletesen megfelelt, mivel Rákóczi Zsigmond erdélyi fejedelem leszármazottja volt, azonkívül dédapja, I. Rákóczi György, nagypapja, II. Rákóczi György, továbbá apja, I. Rákóczi Ferenc is erdélyi fejedelem volt. Szabadságharca azonban nem érte el a kívánt eredményt, a forradalom elbukott, 1711-ben letették a fegyvert, majd a szatmári békével lezárult a szabadságharc. A magyarság szemében II. Rákóczi Ferenc ma is tiszta lelkű és becsületes vezetőként él tovább, mivel a szatmári békekötés után a felkínált közkegyelmet nem volt hajlandó elfogadni és végig kitartott a magyar függetlenség ügye mellett. A szabadságharc bukása ellenére is megakadályozta az ország beolvasását a Habsburg Birodalomba, és a rendi alkotmány, ha látszólagosan is, de fennmaradt.

Az emlékévé nyilvánításra irányuló javaslat indoklása szerint a II. Rákóczi Ferenc-emlékét nem pusztán egy hazája szabadságáért küzdő nemesnek állít emléket. Rákóczi Ferenc a nemesesség és jobbságosság összekovácsolásával olyan társadalmi előrelépés alapjait rakta le, amely még száz évig példa nélküli volt Európában. Rákóczi harca nem volt hiábavaló, hiszen a béke eredményeként nem tudták teljesen beolvasztani hazánkat a Habsburg Birodalomba, elismerték a vallásszabadságot és visszaállították az alkotmányt, a harcokban résztvevők pedig amnesztiát kaptak. II. Rákóczi Ferenc emigrációba kényszerült, de nemzeti hőssé vált, nevét ma is az ország számos településén és az elszakított részekben is terek, utcák, iskolák őrzik.

Vejkey Imre, a kisebbik kormány-párt frakcióvezető-helyettese november végi budapesti sajtótájékoztatóján

St. Gallen: a hónap második vasárnapján 17.00 órákor magyar szentmise a Schützengel-kápolnában (a dóm mellett). Lelkész: Szücsi László, Kirchstr. 13, CH-9036 Grub. Tel.: 071 891 56 01.

***

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia külföldi magyar lelkipásztori szolgálatért felelős püspökeinek irodája: MKPK, Külföldi Magyar Lelkipásztori Szolgálat, Dr. Cserhádi Ferenc püspök, H-1053 Budapest, Papnövelde utca 5–7., tel./fax: 0036-1/266-4515, e-mail: cserhati@katolikus.hu □

elmondta: a Kereszténydemokrata Néppárt (KDNP) a 2019-es esztendő II. Rákóczi Ferenc-emlékévé nyilvánítását történelmi jelentőségének tartja, a megemlékezések sora ugyanis hozzásegít ahhoz, hogy öntudatos, büszke magyar polgárok legyünk, a nemzet közös történelmét legendás hőseivel együtt mélyebben megismerjük, úgy, hogy abból a mindennapi küzdelmek során meríteni is tudjunk. A politikus kiemelte: sikeres jövőnk azon áll vagy bukik, hogy értékes múltunkat és az azt jelképező személyeket megfelelően tiszteljük-e, vannak-e emlékeink, amikor hőseinkre és azok hőstetteire emlékezhetünk.

Az Országgyűlés támogatja és szorgalmazza az anyaországban és a határon túli szórványban és diaszpórában élő magyarság körében minden olyan rendezvény, program szervezését, oktatási anyag készítését, amely méltó emléket állít a fejedelemnek és szabadságharcosának, és amely II. Rákóczi Ferenc latin nyelvű, szállóigévé vált jelmondatán alapul: „*Cum Deo pro patria et libertate!*”, vagyis: *Istennel a hazáért és a szabadságért!*

Varga Gabriella

HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNKBEN

Apró-, házassági-, általános hirdetések betűnként:	0,10 EUR
„Jelige” – postaköltség	5,00 EUR
Üzleti, nyereséges hirdetés betűnként	0,20 EUR
Nagybetűs sorok betűnként	0,40 EUR
Egyszerű, 1 „pontos” keret	10,00 EUR
Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.	
Külön kívánásokat esetenként árazunk.	

Egymás utáni háromszori hirdetésnél 10 %, hatszori hirdetésnél 20 %, illetve egész évi hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!

ÉLETÜNK

Budapesti szerkesztőség és kiadóhivatal:
KERESZTÉNY ÉLET SZERKESZTŐSÉGE
H-1075 Budapest, Károlyi krt. 1.
Telefon: (0036) 1/328 01 96, (0036) 1/328 01 97
Fax: (0036) 1/328 01 98
E-mail: életunk@keresztényélet.hu
www.keresztenyelet.hu

Főszerkesztő: dr. Cserhádi Ferenc
Felelős kiadó: Merka János
Felelős szerkesztő: Czoborczy Bence
A szerkesztőbizottság tagja:
Vincze András

Redakción und Herausgeber:

UNGARISCHE KATHOLISCHE GEMEINDE
Oberföhringer Str. 40, D-81925 München
Verantwortlicher Herausgeber: Merka János
Telefon: (0049) 89/98 26 37
Telefax: (0049) 89/98 54 19
E-mail: eluetenk@ungarische-mission.de

Abonnement für ein Jahr: 20 EUR
11 Exemplare
nach Überser mit Luftpost USD 60

ELŐFIZETÉS:

Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni! Tengerentúlról, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.
1 példány ára: 2 EUR
Előfizetési ár egy évre: 20 EUR
Tengerentúlról USS 60
BANKSZÁMLÁNK:
Szent Maximilian Kiadó
OTP Banka Slovensko, Komárno
IBAN SK81 5200 0000 0000 0886 7696
BIC/SWIFT: OTPVSKBX
Erscheint 11 mal im Jahr.
Satz: ÉLETÜNK
Druck:
Micropress Kft.
H-3516 Miskolc, Ács u. 12.

Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.
A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.

HÍREK – ESEMÉNYEK

Akolitusokat és lektorokat avatott Cserháti Ferenc püspök

Krisztus király főünnepén Budapesten, az Egyetemi templomban a 10 óra kezdődő szentmisén a Központi Papnevelő Intézet három harmadéves növendékét lektorra, két negyedéves növendékét akolitusává avatta Cserháti Ferenc püspök. A szentmise elején Marton Zsolt, a Központi Papnevelő Intézet rektora köszöntötte az egybegyűlt közösséget, majd felkérte Cserháti Ferenc püspököt a liturgia vezetésére és a papnövendékek lektorra, illetve akolitusává avatására. A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia külföldi magyar lelkipásztori szolgálatért felelős püspöke a köszöntés után elmondta: nagy örömmel érkezett, hogy felavassa a kispapokat a szolgálatokra.

A Szent György Lovagrend szimpóziuma

A még Róbert Károly király által alapított és ma is működő Szent György Lovagrend vezetősége idei szimpóziumát a müncheni magyar főkonzulátus dísztermében tartotta. Az ülésen Szatmai Tibor prior visszajelentette a Lovagrend idejének tevékenységére, kiváltképpen jótékony célú adománygyűjtő akciójára, amelyből első sorban a Kárpát Ukrajnában élő rászoruló magyarokat támogatták. A szimpózium lehetőséget kínált a Szent György Lovagrenddel szorosan együttműködő Nemzetörség számára kitüntetések átadására is, valamint Georg Engel nagyprior új könyvének bemutatására is.

Magyar és magyarul beszélő püspökök lelkiyakorlata

Leányfalun, a Szent Gellért Lelekigyakorlatos Házban tartották november 19. és 23. között a magyar és magyarul beszélő püspökök lelkiyakorlatát, amelyre minden második évben kerül sor. Ebben az évben a lelkiyakorlaton összesen 34-en vettek részt magyarországi és határon túli egyházmegyéből. A lelkiyakorlatot Pápai Lajos nyugalmazott győri megyéspüspök vezette.

A kassai vértanúk emlékéve

Bernard Bober kassai érsek-metropolita december 1-jén a helyi Árpád-házi Szent Erzsébet-székesegyházban ünnepélyesen megnyitotta a három kassai vértanú emlékévet, „Megújulni a hűségben” mottóval. Kőrösi Márk, Grodecz Menyhért és Pongrácz István 1619. szeptember 7-én szenvedtek mártírhalált. A jubileumi évet megnyitó szentmise záróáldása előtt a főpásztor két vándorreklyét bocsátott útjára, amelyeket egymás után eljuttatnak a főegyházmegye minden plébániájára, hogy a hívek helyben róhassák le tiszteletüket, bátorítást, ösztönzést és kitartást kérhessenek állapotbeli hűségükhöz. A jubileumi esztendő 2019. szeptember 7-én ér véget a kassai székesegyházban. Szeptember 8-án Erdő Péter bíboros, prímás, eszter-

gom-budapesti érsek a vértanúság helyén emelt egykori jezsuita, ma premontrei Szentháromság-templomban zárja az emlékévet.

A kárpátaljai árvízre emlékeztek

Az 1998. november 4–5-én Kárpátalja szinte egész területén végigzúduló árvíz több ezer családot sodort a kilátástalanság szélére. Az ár 269 település 40.793 lakóházát öntötte el. A természeti katasztrófa során és az azt követő helyreállítás időszakában több magyarországi keresztény szervezet, köztük a Magyar Máltai Szeretetszolgálat nyújtott segítséget a bajba jutott embereknek. A húsz évvel ezelőtti természeti katasztrófáról november 17-én szentmisében emlékeztek meg Munkácscon. A szentmisét Majnek Antal munkácsi megyéspüspök és Kozma Imre, az MMSZ alapítója mutatta be.

Magyar iskolaközpont a Felvidéken

Szepsiben 2015. szeptember 1-jén nyílt meg a Boldog Salkaházi Sára Egyházi Iskolaközpont, amely jelenleg három bérelt épületben működik. November 7-én megáldották a magyar kormány segítségével épülő magyar egyházi iskolaközpont alapkövét, valamint elhelyezték az intézmény időkapuszuláját is. Az ünnepségre elhozták a makracsi filiális templomból az első szent magyar család, Szent István király, Boldog Gizella és Szent Imre csontreklíéit. A köszöntőbeszéd után vette kezdetét a liturgikus ünneplés, amelyet Molnár Árpád, a helyi református gyülekezet lelkipásztora; Vakles Attila szeszai görögkatolikus parókus és Gábor Bertalan szepsi esperes-plébános végzett.

Ferenc pápa Romániába látogat

A Romániai Katolikus Püspöki Konferencia tagjai november 5. és 10. között ad liminán vettek részt Rómában, melynek során Ferenc pápával is találkoztak. Joan Robu bukaresti érsek, a Romániai Püspöki Konferencia alelnöke egy november 9-i interjúban elmondta: Ferenc pápa 2019-ben Romániába látogat. „Szeretném aláhúzni, hogy Ferenc pápa jövőre Romániába érkezik; nem tudjuk még, pontosan mikor. Még hátravan a román állami hatóságok és a Szentszék közötti egyeztetés a részletek kidolgozására. Bizonyára megbeszélés kezdődik a román ortodox egyházzal, mert ez a többségi egyház az országban” – nyilatkozta Robu érsek.

Millenniumi emlékoszlop a Vajdaságban

A vajdasági Nagykikindán a Szent Ferenc római katolikus templom kertjében november 8-án Német László SVD nagybecskereki megyéspüspök megáldotta a millennium évében, 1896-ban állított emlékoszlopot. Az emlékoszlopot az első világháború után ledöntötték, majd százéves hanyattatás után immár új helyén hirdeti „Hazánk dicső fennállásának emlékét”. □

A nagykikindai emlékmű (Fotó: Nagybecskereki Egyházmegye)

ÜDVÖZÖLTÉK A MAGYAR DIASZPÓRAPOLITIKA EREDMÉNYEIT

Nyolcadik alkalommal ülésezett a Magyar Diaszpóra Tanács

A világ magyarságának több mint száz képviselője a 2018. november 15-i ülésen tiltakozott a kárpátaljai magyarság megfélemlítése és jogainak csorbítása ellen, egyben támogatásáról biztosította a Kárpát-medencei magyar közösségeket jogaikért, biztonságos életfeltételeik megteremtéséért folytatott harcaikban. Jelentős eredménynek tartották, hogy a magyarság széleskörű összefogásával több mint egymillió aláírást sikerült összegyűjteni a kisebbségi közösségek európai uniós jogvédelmének megteremtését célzó *Minority SafePack – Nemzeti Kisebbségvédelmi Kezdeményezés* támogatására.

A Tanács tagjai történelmi jelentőségűnek nevezték, hogy immár több mint egymillió magyar vált közjogilag is a nemzet részévé. Üdvözölték, hogy a választójogi szabályok módosítása értelmében tovább egyszerűsödik a magyarországi lakhellyel nem rendelkező választópolgárok szavazása, így a külföldi magyarok még kedvezőbb feltételekkel vehetnek részt a magyarság jövőjéről szóló legfontosabb döntések meghozatalában. Örömmel vették azt a javaslatot is, amelynek elfogadásával az európai uniós lakóhellyel nem rendelkező magyar állampolgárok is részt vehetnek az Európai Parlament tagjainak megválasztásában.

Zárónyilatkozatukban a küldöttek üdvözölték, hogy a *Magyar diaszpórapolitika – Stratégiai irányok* című dokumentum végrehajtásaként indított új kezdeményezéseknek köszönhetően megvalósul a diaszpórában működő magyar szervezetek és a hétvégi magyar iskolák rendszerszerű támogatása, és hogy a *Hétvégi magyar iskolák találkozájának* rendszeresítésével olyan állandó fórum jön létre, amely lehetőséget nyújt az oktatás aktuális kérdéseivel kapcsolatos folyamatos tapasztalatcserére. Örömmel adtak hangot azért is, hogy méltányolva a cserkészet szerepét a magyar közösségek identitásának megőrzésében, a diaszpórában működő cserkészcsapatok támogatására kiemelt figyelem irányul. Üdvözölték, hogy megemelt létszámmal: immár több mint 140 ösztöndíjas részvételével folyta-

tódik a magyar diaszpóraszervezetek közösségépítő munkáját segítő *Kőrösi Csoma Sándor Program*; hogy a tagszervezetek kérésének eleget téve növekszik a déli féltekén szolgálatot teljesítő ösztöndíjasok kiküldetési ideje; valamint hogy a tagszervezetek kérését figyelembe véve 2018-tól kifejezetten egyházi feladatok ellátására is érkeznek ösztöndíjasok, így a program a diaszpórában élők hitéletének erősítéséhez is hozzá tud járulni.

A Diaszpóra Tanács sikeresnek ítélte a *Mikes Kelemen Programot*, amelynek köszönhetően közel 300 köbméternyi megsemmisüléstől veszélyeztetett könyvtári és levéltári dokumentumot sikerült megmenteni és Magyarországra szállítani. Szorgalmazták a hazaérkezett anyagok magyarországi bemutatását, hogy minél többen megismerjék a diaszpórában élő magyarság történetét. Továbbra is fontosnak tartják a *Julianus Program* keretében a világban fellelhető magyar emlékek összegyűjtését és elérhetővé tételét is, és elkötelezték abban, hogy adatszolgáltatásukkal, saját gyűjtésükkel a jövőben is segítsék a kataszter folyamatos bővítését.

Üdvözölték, hogy a Rákóczi Szövetség *Diaszpóra Programja* keretében 2018-ban ezer diaszpórában élő magyar fiatal anyaországi látogatása valósult meg. Hasonlóképpen támogatják, hogy a diaszpórában és a Kárpát-medencében élő magyar fiatalok jobban megismerjék egymást és Magyarország kulturális kincsét a *Diákok Határok Nélkül* (Students Without Boundaries program – Magyar-ságismereti Mozgótábor) és a *ReConnect Hungary – Magyar Birthright Program* keretében. Javasolták továbbá a *Külföldi Magyarokért Díj* elnevezésének *Kallós Zoltán Külföldi Magyarokért Díjra* történő módosítását.

A Magyar Diaszpóra Tanács tagjai azon meggyőződésüknek hangot adva, hogy a magyarságnak kiemelt szerepe van Európa jövőjének alakításában és az európai kultúra megőrzésében, arra biztítják a külföldi magyarságot, hogy vegyen részt a 2019. májusi európai parlamenti választásokon.

Varga G.

RÓMAI MEGEMLÉKEZÉS AZ I. VILÁGHÁBORÚ HALOTTAIRÓL

A Santa Maria dell' Anima templom, a híres Piazza Navonától pár lépésre, a német-osztrák hívek nemzeti templomának számít Rómában. Ezért is helyezték e templom kriptájában örök nyugalomra az I. Világháború idején Rómában s környékén elhunyt osztrák-magyar hadifoglyok maradványait.

A Nagy Háború végének centenáriuma alkalmából a templom rektora, Franz Xaver Brandmayr szentmisét mutatott be november 5-én este a háború minden áldozatáért, s különösen az ott nyugvó 456 katoná lélki üdvéért. A különböző nemzetiségű római papok sorában koncelebráltak a magyar és a szlovák papi kollégium papjai is. A szertartáson részt vettek többek között Ausztria, Magyarország, Németország, Olaszország, Csehország, Szlovénia, Hollandia és Svájc nagykövete, valamint Horvátország, Szerbia, Portugália és Georgia képviselője, akik a mise végén a papsággal együtt vo-

nultak az osszárium-kápolnába az elhunytakért mondott imádságra.

Szentbeszédében Brandmayr arról beszélt, hogy manapság magától értetődőnek vesszük, hogy béke van, s nem tudjuk elképzelni, hogy Európa népei egymás ellen háborúzzanak. Mégis, ma is nagy az elégedetlenség az emberek között, ami figyelmeztetésül szolgálhat, hogy folyamatosan cselekedni kell a békéért. Mindent meg kell tenni, hogy megteremtsük az emberek közötti béke feltételeit, máskülönben a háborúk ismét elérnek minket. Ehhez Pál apostol iránymutatással szolgál: „senki ne keresse csak a maga javát, hanem a másét is”, illetve „mindenki aláatosan a másikat tartsa magánál kiválóbbnak” (Fil 2,3–4). Törekednünk kell megérteni a másikat, a másik gondolkozását, s ez különösen is feladata a diplomataknak – fordult Brandmayr a jelen levő nagykövetekhez.

Vatikáni Rádió

Készült
a Magyar Kormány
támogatásával

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

BETHLEN GÁBOR
Alap